

ottamisesta kaupungin viljelykseen, siten että ensimmäinen välittömästi jatkaisi toimintaansa, toinen voitaisiin yhdistää Pukinmäen tilaryhmään, mutta suuri osa sitä olisi luultavasti toistaiseksi varattava lentokenttää varten, ja kolmannen hoidon rahoitukseen käytettäisiin kertomusvuonna nettobudjettia oikeuttaen kiinteistölautakunta tarkoitus varten saamaan ennakolta kaupunginkassasta enintään 400,000 markan suuruinen määräraha.

Uunisaarten uimalaitos. Kaupunginhallituksen asettaman komitean¹⁾ laatimassaan mietinnössä käsittelemän kysymyksen uuden uimalaitoksen rakentamisesta Uunisaarille kaupunginvaltuusto palautti²⁾ hallitukseen liikenteen järjestelyn suhteen edelleen valmisteltavaksi.

Satamalautakunnan annettua tämän johdosta lausuntonsa valtuusto päätti³⁾ hyväksyä komitean ehdotuksen uuden uimalaitoksen sijoittamisesta Uunisaarille⁴⁾, ottaen huomioon, että liikenne uimalaitokseen oli järjestettävä lautakunnan lausunnon toisen vaihtoehdon mukaisesti moottoriveneellä Neitsytpolun kohdalta Uunisaarille. Tätä tarkoitusta varten valtuusto päätti merkitä v:n 1935 talousarvioon 480,000 markan suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Muuttaen täten hieman Uunisaarten uimalaitoksen töiden suorittamisjärjestystä hyväksyttiin⁵⁾ laitoksen kertomusvuoden työohjelmaan hiekkarannan kunnostaminen, vesijohdon rakentaminen ja aidan siirtäminen; v:n 1935 talousarvioon merkittiin tarkoitusta varten 137,000 markan määräraha, josta kaupunginhallitus sai oikeuden kertomusvuonna käyttää 79,000 markkaa. Kun kaikki edellä mainitut työt valmistuivat niin hyvissä ajoin että laitos voitiin avata jo heinäkuun 1 p:nä, päätettiin⁶⁾ sittemmin oikeuttaa kaupunginhallitus käyttämään kertomusvuonna ennakolta myöskin tarkoitukseen varattujen varain jäännöserä, 58,000 markkaa.

Mustikkamaan kansanpuiston uimarannan itäpuolen hiekoittamista varten kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 71,000 markan suuruisen määrärahan, oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1933 tilit ja tilinpäätös. Kaupungin v:n 1933 tilinpäätöksen yhdistelmä oli seuraava:

Menot.

Määrärahat talousarvion mukaan	Smk	601,528,640: —
Määrärahaain ylitykset	»	15,401,040: 35
Tulovajaukset	»	5,458,854: 83
Yhteensä		Smk 622,388,535: 18
Säästyneet lainavarat	Smk	506,589: 80
Tilierotus v:een 1934, säästö	»	95,170,620: 36
Yhteensä		Smk 718,065,745: 34

¹⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 268. — ²⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 8 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 7 §. — ⁴⁾ Vrt. myös tämän kert. s. 21. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. toukok. 18 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 16 §.

Tulot.

Säästö v:sta 1932	Smk	69,974,113: 40
Tulot talousarvion mukaan	»	596,528,640: —
Määrärahaan säästö	»	29,271,240: 16
Tulot yli arvion	»	21,555,216: 67
Talousarvioon merkitsemättömät tulot	»	736,535: 11
Yhteensä Smk		718,065,745: 34

Tilinpäätöksen valmistumisesta päätettiin¹⁾ ilmoittaa vuositilintarkastajille, joiden tuli ennen elokuun loppua antaa kertomuksensa kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginvaltuusto oli kutsuttu kesäkuun 13 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään edellä esitetyn tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, ettei siitä ollut ehditty hankkia lautakuntain lausuntoja, kokous siirrettiin²⁾ mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä valtuuston puheenjohtajan määrättävään ajankohtaan.

Kaupungin v:n 1933 tilien ja hallinnon tarkastus. Saatuaan kaupungin revisionikonttorin heille osoittaman kertomuksen vuositilintarkastajat suorittivat tarkastustyönsä, johon kuului perehtyminen revisionikonttorin kertomukseen, kaupungin tilien ja tilinpäätöksen tarkastaminen, tutustuminen kaupungin taloushallintoa koskeviin pöytäkirjoihin ja revisionikonttorin tarkastuksistaan laatimiin pöytäkirjoihin sekä muunkin tarkastusta varten tarpeellisen aineiston läpikäyminen, ja antoivat tämän jälkeen tilintarkastuskertomuksensa³⁾, jossa he aluksi totesivat lisääntyvällä varmuudella samaa kuin edellisessä kertomuksessaan, nimittäin että uusi hallintojärjestelmä vahvisti kaupungin taloudenhoidon kontrollitarkkuutta, sekä ilmaisivat sen jälkeen mielipiteensä m.m. seuraavista asioista alla mainitulla tavalla.

V:n 1933 taloustuloksen puheena ollen oli mainittava, että talousarvion kestäneisyys oli osoittautunut merkillepantavan vankaksi, mutta arvion suotuisan tuloksen suhteen vuositilintarkastajat kuitenkin tahtoivat lausua käsityksensä, että v:een 1934 siirtyväksi kirjatusta säästöstä, 95,170,620: 36 markasta, tarvittaisiin todennäköisesti toistakymmentä miljoonaa markkaa perimättä jäävien verojäämien lisäpoistoihin, ennenkuin riittämättömien poistovarausten aikaisemmin synnyttämä epäsuhde tasaantuisi.

Sen jälkeen kun edelliseen tilintarkastuskertomukseen sisältyvän huomautuksen⁴⁾ johdosta oli toimitettu kaupungin kiinteän omaisuuden uudelleenarviointi v:n 1932 lopussa olevien reaaliarvojen perusteella, ja tällöin huomattu kaupungin omaisuus näin laskettuna lähes 400,000,000 markkaa suuremmaksi kuin kirjanpidon mukaan, velkain todellisen määrän taas miltei saman verran ylittäessä niiden kaupungin omaisuuslaskelmaan merkityt määrät, mikä viimeksi mainittu erotus suurimmaksi osaksi johtui siitä, että v. 1909 ja 1911 otetut puntalainat edelleen olivat omaisuuslaskelmaan merkityt punnan silloiseen parikurssiin, vuositilintarkastajat alistivat kaupunginvaltuuston harkittavaksi, eikä kyseisiä puntalainoja olisi merkittävä kau-

¹⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 12 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 2 §. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 8. — ⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 28.

pungin omaisuuslaskelmaan sen puntakurssin mukaisesti, mikä viimeksi oli voimassa punnan kultakanta-aikana.

Kaupunginhallituksen ja lähimpien sen alaisten viranomaisten toimipiiriin kuuluvien asiain ollessa esillä vuositilintarkastajat ilmoittivat lukevansa ostos- ja hankintatoimen keskittämisen tärkeimpiin kaupungin viranomaisten pula-ajan johdosta käsittelemistä edelleen keskeneräisiksi jääneistä erikoiskysymyksistä. Tämän asian osalta, jonka järjestelymahdollisuuksia edelleen tutkittiin, vuositilintarkastajat esittivät sellaisen toivomuksen, että keskittämisuunnitelmain kypsyttämistä mahdollisuuksien mukaan joudutettaisiin, koska tällaiset suunnitelmat harkitusti toteutettuina epäilemättä olisivat monessa suhteessa kaupungille hyödyksi. Havaittuaan rakennustarkastuskonttorin, kaupunginhallituksen ja kaupunginreviisorin kesken syntyneen erimielisyyttä siitä, oliko aidatusta katualueesta kannettava maksu käsitettävä korvaukseksi aituuden tuottamasta liikennehäiriöstä vaiko julkiseksi maksuksi etusijassa rakennustarkastuskulujen korvaamiseksi, vuositilintarkastajat yhtyivät revisionikonttorin toivomukseen, että kaupunginvaltuusto päättäisi, minkä luontoiseksi tämä maksu oli käsitettävä, näin antaen tarvittavan ohjeen asianomaisille kaupungin viranomaisille.

Sairaaloitoiminnan alalla oli kertomusvuoden varrella ilmaantunut erimielisyyksiä Suomen punaisen ristin sairaalan, Kellokosken piirimielisairaalan ja kaupungin välisten sopimusten tulkinnessa, jotka kylläkin tosin jo oli selvitetty, mutta joiden johdosta vuositilintarkastajat lausuivat toivovansa, että kaupungin viranomaiset kaikenlaatuisia sopimuksia tehtäessä aina tarkoin ja täsmällisesti määrittelisivät sopimusehdot sekä sopimusten sanamuodon niin selväpiirteisiksi, etteivät sopimusten määräykset antaisi aihetta eriäviin tulkintoihin.

Siihen katsoen, että köyhäinhoidon suoranaiset avustukset kertomusvuonna olivat kohonneet ennätysmäärään, tuntui vuositilintarkastajista vastaisen varalle mieleen pantavalta, että yhteiskunnan apu olisi mahdollisuuksien mukaan säännöllisesti pyrittävä järjestämään työsuoritusta vastaan tapahtuvaksi.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun johtajattaren virka, jonka halijan työtaakka oli lisääntynyt yhdelle henkilölle miltei ylivoimaiseksi, ehdotettiin järjestettäväksi uudelleen niin, että hänen opetustyönsä supistettaisiin alimpaan velvollisuustuntimäärään, jotta hän voisi kiinnittää täyden huomionsa johtajatartoimeen, tai että taloudellisen puolen johto koulussa järjestettäisiin jollakin muulla sopivalla tavalla. Lastentarhain kesävirkestystoiminnan tilityksiä koskevan vuositilintarkastajain edellisen tarkastuskertomuksensa yhteydessä tekemän huomautuksen¹⁾ johdosta kaupunginhallitus oli päättänyt, että avustuksen saajan oli annettava oikeaksi todistettu jäljennös kesävirkestyksen kustannuksia osoittavasta tilistä kokonaisuudessaan, mutta revisionikonttorin huomautettua, ettei tämä järjestely käytännöllisesti tyydyttänyt kontrollivaatimusta, elleivät jäljennöksen ohella myöskin alkuperäiset tilit olleet olleet tarkastavan viranomaisen nähtävinä, vuositilintarkastajat ilmoittivat yhtyvänsä tähän, koska huomautus kaiken tilintarkastuksen kannalta oli periaatteellisesti tärkeä.

Kun sekä vesijohto- että sähkölaitoksen v:n 1933 kirjanpito osoitti melkoista ylijäämän nousua, mutta kaasulaitoksen sitä vastoin huonompaa tulosta kuin lähinnä edellisenä vuonna, vuositilintarkastajat esittivät har-

¹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 29.

kittavaksi eikä nykyisissä oloissa kaasulaitoksen vuositulosta voisi parantaa kaasun hintaa sopivalla tavalla alentamalla, ilman että tästä toimenpiteestä koituisi mainittavaa haittaa sähkölaitoksen tuotolle, jonka viimeksi mainitun laitoksen käyttö tällöin ehkä jonkun verran syrjäytyisi.

Jotta saataisiin poistetuksi kaasu- ja sähkölaitoksen n.s. vakuusjärjestelmässä vallitseva epäkohta, että sellaiset kaupungin saatavat, joita ei onnistuttu perimään, ylittivät kuluttajilta vaaditut luottovakuutukset, jolloin saatavan vakuuttamaton osa, ollen se kuinka mitätön tahansa, oli poistettava tileistä, vuositilintarkastajat pitivät suotavana sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä kyseisen järjestelmän uusimiseksi, että ainakin pienet, turhaa työtä aiheuttavat poistot saataisiin tilinpidosta katoamaan.

Kaupungin maatalouden hoitoa koskevia asioita käsiteltyään vuositilintarkastajat lausuivat, että jo vuosia vireillä ollut kysymys kaupungin omistamien maatilojen hyväksikäyttöjärjestelmästä olisi otettava mahdollisimman monipuolisen selvittelyn alaiseksi, jotta täten saataisiin luotettavia ohjeita tilojen vastaista käyttöä varten. Koska maanvuokrasaatavien monien poistojen joukossa oli m. m. sellainen tapaus, että eräältä maanvuokraajalta oli jäänyt perimättä kaupungin vuokrasaatavia ¹⁾, joita ei enää voitu saada enempää vuokraajalta kuin takaajiltakaan, koska kannevalta takausten suhteen oli vanhentunut, vuositilintarkastajat ehdottivat sen seikan selvittämistä, oliko joku, ja tässä tapauksessa kuka, asiassa korvausvelvollinen sen johdosta, että kaupungin oikeutetut edut olivat edellä mainitussa määrin tulleet syrjäytetyiksi asian puutteellisen hoidon vuoksi. Muutenkin vuositilintarkastajat tähdensivät sen tärkeyttä, että kaupungin viranomaiset tarkoin valvoivat kaupungin etuja, niin etteivät perittävät saatavat, esim. maksunlykkäysten myöntämisen kautta, käyneet epävarmoiksi ja kenties päässeet vanhenemaan.

Lisäksi vuositilintarkastajat vielä huomauttivat, että heidän mielestään yhä edelleen olisi kiinnitettävä huomiota köyhäinhoidon vuokra-avustuksia nauttivien perheiden sijoittamiseen asumaan kaupungin omistamiin tyhjinä oleviin huoneistoihin, mitä koskevan toivomuksen ²⁾ he olivat lausuneet jo vuotta aikaisemmin.

Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajain kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset kaupunginhallitus antoi vuositilintarkastajain ponsilausumain johdosta lausuntonsa ja selityksensä ³⁾, jotka hyväksyen kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

ettei v:n 1909 ja 1911 puntalainain merkitsemistä kaupungin omaisuuslaskelmaan puntakurssin mukaan koskeva huomautus asian tässä vaiheessa antanut valtuustolle toimenpiteen aihetta;

että korvaus kadun aitaamisesta rakennustyömaata varten oli katsottava korvaukseksi aitaamisen tuottamasta liikennehäiriöstä ja kaupungin omistaman maan käytöstä;

ettei valmistavan tyttöjen ammattikoulun johtajattaren viran uudelleenjärjestelysuunnitelman johdosta ollut ryhdyttävä enempiin toimenpiteisiin, ottaen huomioon, että ammattiopetuslaitosten johtokunta jo oli ryhtynyt toimenpiteisiin johtajattaren kirjanpito- ja kassakontrolli- sekä

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 42. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 29. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 12. — ⁴⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 1 §.

kansliatyössä aikaisemmin esiintyneiden puutteellisuuden korjaamiseksi sekä päättänyt vähentää hänen ylituntinsa 22:sta 10:een; sekä

että lastentarhain lasten kesävirkestykseen tarvittavien varojen saannin ehtona¹⁾ edelleen, paitsi sitä tilitystä, jonka avustuksen saaja oli velvollinen antamaan saamistaan varoista, tuli olla oikeaksi todistetun jäljennöksen antaminen kaupungin viranomaisille kesävirkestyskustannusten tilistä kokonaisuudessaan.

Vastuuvapaus myönnettiin samalla kaupunginhallitukselle sekä kaupungin muille hallituksille, lautakunnille ja virastoille niiden v:n 1933 hallinnosta ja tileistä.

Vastuuvapauden myöntäminen Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle. Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnan lähetettyä²⁾ kaupunginvaltuustolle kertomuksensa kyseisen säätiön pientenlastenkoulujen toiminnasta v. 1933 sekä asianomaisten tilintarkastajain toimittamastaan koulujen saman vuoden tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen, valtuusto myönsi³⁾ johtokunnalle vastuuvapauden sen hallinnosta mainittuna vuonna.

Kaupungin lainoja koskevien päätösten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ joulukuun 16 p:nä 1933 135,000,000 markan suuruisen konverttausobligatiolainan ottamista ja käyttämistä⁵⁾ sekä kaupungin dollari-määräisten obligatioiden vaihtamista alempikorkoisiiin Suomen markkoissa tai muussa eurooppalaisessa rahalajissa määrättyihin obligatioihin⁶⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset. Tammikuun 30 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti otettavaksi päätetyn 40,000,000 markan obligatiolainan⁷⁾ ja v:n 1922, 1924, 1930 ensimmäisestä, 1932 ensimmäisestä ja 1933 toisesta lainasta käyttämättä jääneen määrän, 13,513,646 markan⁷⁾, käyttösuunnitelmain muuttamisesta⁸⁾ sekä helmikuun 8 p:nä 12,000,000 markan työttömyyslainan ottamista ja käyttämistä⁹⁾ koskevan valtuuston päätöksen⁸⁾.

Dollariobligatioiden takaisinosto sekä lainain konverttaaminen. Valtioneuvoston vahvistettua joulukuun 16 p:nä 1933 kaupunginvaltuuston päättämän⁶⁾ v:n 1924 6 1/2 %:n ja v:n 1930 samoin 6 1/2 %:n dollarilainain obligatioiden vaihtamisen alempikorkoisiiin Suomen markkoissa tai muussa eurooppalaisessa rahalajissa määrättyihin obligatioihin, valtuusto päätti¹⁰⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen suunnitelman konverttauksen toteuttamiseksi laske-malla liikkeeseen 70,000,000 Suomen markan arvosta 25 vuodessa kuoletet-tavia obligatioita, joiden varat, sitten kun tavanmukainen pääoma-alennus y.m.s. oli vähennetty, saisi käyttää ainoastaan kaupungin dollarimääräisten obligatioiden ostamiseen. Samalla valtuusto määräsi, että, jos näillä varoilla ostettuja dollariobligatioita käytettiin kaupungin dollarilainain kuoletta-miseen suuremmassa kuin uuden lainan kuoletuksen edellyttämässä määrin, oli uuden lainan kuoletusta kunakin vuonna vastaavasti lisättävä. Pääoma-markkinat eivät kuitenkaan sallineet kaupunginhallituksen käyttää tätä määräraikaan sidottua valtuutusta hyväkseen.

Myöhemmin valtuusto hyväksyi¹¹⁾ kaupunginhallituksen laatiman ohjel-man kyseisten lainain obligatioiden takaisinostamisesta sekä lisäksi kolmen korkeakorkoisen pienehkön lainan, nimittäin v:n 1922 7 %:n lainan sekä v:n

¹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 30. — ²⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 23 §. — ³⁾ S:n 20 p. kesäk. 13 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 32. — ⁶⁾ S:n s. 31. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. helmik. 1 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 33; vrt. myös tämän kert. s. 38—39. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. helmik. 2 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 17 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. syysk. 25 §.

1932 ja 1933 8 %:n lainain, konverttaamisesta, yhteensä 170,000,000 markan arvosta, antamalla uusia obligatioita tai velkasitoumuksia 70,000,000 markasta enintään 100,000,000 markkaan korotetuin määrin sekä uusia yksinomaan Suomen markoissa määrättyjä obligatioita enintään 70,000,000 markan arvosta. Ensiksi mainitun lainan kuoletusaika ei saanut ylittää 25 eikä jälkimmäisen 15 vuotta, minkä ohessa uusien lainain koron tuli olla vastaavien aikaisempien obligatioiden korkoa alempi. Edellinen laina käytettäisiin v:n 1924 ja 1930 lainain obligatioiden takaisinostoon ja jälkimmäisestä lainasta käytettäisiin v:n 1922, 1932 ja 1933 lainain konverttaamiseen vastaavasti 24,400,000 markkaa, 20,000,000 markkaa ja 20,000,000 markkaa sekä pääomalennuksen ja vastedes määrättäviin tarkoituksiin 5,600,000 markkaa. Lainavaroilla takaisinostetut obligatit oli jätettävä säilytettäväksi Suomen pankkiin ehdoin, ettei niitä saanut käyttää muuhun kuin asianomaisen lainan kuolettamiseen ja konverttaamiseen; jos näillä varoilla ostettuja obligatioita käytettiin kaupungin dollarilainain kuolettamiseen suuremmassa kuin uuden lainan kuoletuksen edellyttämässä määrin, oli uuden lainan kuoletusta kunakin vuonna vastaavasti lisättävä. Edelleen valtuusto päätti alistaa päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi ja valtuuttaa kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin siitä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia vaihtoa ja lainanottoa koskevilla neuvotteluilla ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset vaihto-, laina- ja vastuusitoumukset ja muut asiakirjat. Lisäksi valtuusto päätti, että edellä mainittu valtuutus olisi voimassa v:n 1935 loppuun. Sisäasiainministeriö vahvisti¹⁾ lokakuun 13 p:nä päätöksen noudatettavaksi ehdoin, että 5,600,000 markan erän osalta aikanaan tehtiin uusi alistus, ennenkuin se osoitettiin lopullisesti käytettäväksi.

Kaupunginhallitus, joka oli jo ennenkuin oli saatu valtioneuvoston vahvistus tähän tarvittavien uusien obligatiolainain ottamiseen käynyt neuvotteluja v:n 1922 sekä v:n 1932 lainain konverttaamiseksi sekä lainan ottamiseksi v:n 1924 ja 1930 lainain takaisinostamiseen, valtuutettiin²⁾ sittemmin lisäämään v:n 1924 lainan kuoletusta tai kokonaan irtisanomaan se sekä ottamaan yksi tai useampia määrältään enintään 130,000,000 Suomen markkaisia obligatiolainoja Suomen tai ulkomaisessa valuutassa alle $6\frac{1}{2}$ %:n koroin ja enintään 25 vuoden takaisinmaksuajoin käytettäväksi yksinomaan v:n 1924 lainan konverttaamiseen ja uusien lainain pääoma-alennuksiin. Tämän päätöksen sisäasiainministeriö vahvisti³⁾ noudatettavaksi lokakuun 30 p:nä. Lisäksi valtuusto päätti, että edellä mainittu valtuutus oli oleva voimassa v:n 1935 loppuun. Kaupunginhallitus teki valtuutuksen nojalla jo ennen vahvistuksen saamista sopimuksen uuden 5,000,000 Ruotsin kruunun suuruisen $4\frac{1}{2}$ %:n obligatiolainan ottamisesta puolen v:n 1924 lainan konverttaamista varten, ollen lainaneuvottelujen kestäessä kuitenkin käynyt ilmi, että saman lainan kuoletuksen olisi mahdollista saada Ruotsista lisäluottoa vuosittain lunastettavia velkasitoumuksia vastaan. Koska valtuuston antama valtuutus rajoittui obligatiolainain ottamiseen, päätettiin⁴⁾ sitä laajentaa niin, että kaupunginhallitus edellä mainitun lainan konverttaamiseksi oikeutettiin antamaan obligatioiden lisäksi velkasitoumuksia. Tämän päätöksen, mikäli oli kysymys velkasitoumuksista 2 vuotta pidemmin takaisinmaksuajoin, sisäasiainministeriö vahvisti⁵⁾ noudatettavaksi marraskuun 20 p:nä.

¹⁾ Kvsto 31 p. lokak. 3 §. — ²⁾ S:n 11 p. lokak. 39 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 4 §. —

⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 27 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. jouluk. 4 §.

Valtuuston edellä mainittujen valtuutuksien nojalla kaupunginhallitus oli joulukuuhun mennessä ottanut v:n 1924 ja 1930 obligatioiden lunastamista varten lainoja yhteensä n. 152,000,000 Suomen markkaa, joissa lainaneuvotteluissa oli käynyt ilmi, että kaupungille tarjoutui edullinen tilaisuus ostaa v:n 1930 lainan obligatioita, maksusuorituksena kaupungin antamat uudet yksinomaan Ruotsin kruunuiset obligatiot. Tämän johdosta valtuusto päätti¹⁾ valtuuttaa kaupunginhallituksen ennakolta ostamaan kaupungin v:n 1930 dollariobligatiolainaan kuuluvia obligatioita sekä tätä tarkoitusta varten ottamaan yhden tai useampia lainoja Suomen tai ulkomaisessa valuutassa enintään 6 $\frac{1}{2}$ %:n koroin ja viimeistään v. 1960 takaisinmaksettaviksi, ollen otettavat lainat käytettävä yksinomaan v:n 1930 lainan obligatioiden ostamiseen sekä uusien lainain pääoma-alennukseen ja kuluihin. Uusien lainain kokonaismäärä ei saanut ylittää 100,000,000 Suomen markkaa. Tämä päätös alistettiin heti valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi sekä julistettiin samalla heti tarkistetuksi ja kiireellisenä täytäntöönpantavaksi. Edellä mainittu valtuutus oli oleva voimassa v:n 1935 loppuun.

Kellokosken piirimielisairaalan lainain konverttaaminen. Hyväksyen Kellokosken piirimielisairaalan johtokunnan ehdotuksen mainittua sairaalaa varten jäsenkuntien yhteisellä vastuulla Suomen teollisuudenharjoittajain keskinäiseltä paloapuyhdistykseltä otetun 3,000,000 markan suuruisen lainan, Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalta otetun 500,000 markan suuruisen lainan ja Tuusulan kunnan sähkölaitokselta otetun 700,000 markan suuruisen lainan konverttaamisesta alemmikorkoisiksi, kaupunginvaltuusto oikeutti²⁾ kyseiseen sairaalaan osallistuneiden kuntain liiton liittovaltuuston tätä varten ottamaan lainoja yhteensä 4,200,000 markkaa enintään 25 vuoden maksuajoin ja korkeintaan 7 %:n tehoisin koroin vuodessa.

Erinäisten aikaisempien lainain käyttösuunnitelmain muuttaminen. Koska v:n 1922 7 %:n, 1932 ensimmäisestä 8 %:n, 1933 kolmannesta 6 %:n ja 1934 toisesta 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatiolainasta, joiden käyttösuunnitelmat valtioneuvosto oli aikanaan vahvistanut, oli käyttämättömänä palautunut kaupunginkassaan yhteensä 12,988,943 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti³⁾ alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi myöskin päätöksensä, että kyseisestä määrästä käytettäisiin 10,563,943 markkaa kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden ostoon sekä 2,425,000 markkaa satamauudistoihin.

Mjölbollstadin parantolan lyhytaikaisten lainain vakauttaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ joulukuun 9 p:nä 1933 kaupunginvaltuuston päätöksen⁵⁾ ottaa yhdessä Mjölbollstadin parantolaan osallistuneiden muiden kuntain kanssa 1,490,000 markan suuruisen kuoleuslainan parantolan lyhytaikaisten lainain vakauttamiseksi.

Työttömyyslainan käyttösuunnitelman muuttaminen. Koska kaupunginvaltuuston päättäessä 12,000,000 markan työttömyyslainan⁶⁾ ottamisesta ei vielä ollut olemassa tarkkaa suunnitelmaa varain käytöstä ja kun yleisten töiden lautakunnan sittemmin tästä laatima ehdotus muutamissa kohdin erosi valtuuston hyväksymästä ja valtioneuvostolle vahvistettavaksi jättämästä lainavarain käyttösuunnitelmasta, valtuusto hyväksyi⁷⁾ seuraavan muutetun varain käyttösuunnitelman:

¹⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 28 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik 30 §. — ³⁾ S:n 12 p. jouluk. 1 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. tammik. 1 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 34. — ⁶⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 33 ja tämän kert. s. 36. — ⁷⁾ Kvsto 24 p. tammik. 11 §.

¹⁾ Kvston 11 p. huhtik. 2 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 7. — ³⁾ Kvsto 11 p. huhtik. 8 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 3 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. jouluk. 1 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 44 ja 172. — ⁷⁾ Kvsto 24 p. tammik. 26 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 11 ja tämän kert. s. 22. — ⁹⁾ Kvsto 29 p. elok. 26 §. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 34. — ¹¹⁾ Kvsto 23 p. toukok. 30 §.

Koiton näyttämön kannatusyhdistyksen akordianomus. Koiton näyttämön lopettaessa toimintansa, jota jatkaisi vastaperustettu Helsingin kansanteatteri osakeyhtiö, näyttämö sai valtiolta apurahan asioittensa selvittämistä varten, mutta koska tämä ei riittänyt sen velkojen suorittamiseen kokonaan, oli sen pakko tarjota velkojilleen, m.m. kaupungille, 50 %:n suoritusta. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ myöntää sitä anoneelle Koiton näyttämön kannatusosakeyhtiölle 50 %:n akordin kaupungin 7,726: 40 markan suuruisesta saatavasta korkoineen ehdoin, että kaikki muutkin saamamiehet suosituitav samaan osasuoritukseen.

Pysyväisen käyttörahaston ja verotasausrahaston perustaminen. Sen jälkeen kun kuntien taloudenhoitoa koskevan lainsäädännön muuttamisesta annettujen lakien heinäkuun 1 p:nä tultua voimaan ei enää ollut estettä rahastojen muodostamiseen tarpeellisessa laajuudessa, kaupunginhallitus teki kaupunginvaltuustolle esityksen²⁾ pysyväisen käyttörahaston perustamisesta käytettäväksi kalliiksi käyvän lyhytaikaisen luoton asemesta, milloin kaupunginkassalta puuttui varoja juoksevien menojen suorittamiseen, sekä niinkään pysyväisen verotasausrahaston muodostamisesta, johon kerättäisiin varoja edullisina verotusvuosina taloudellisesti epäedullisempien vuosien verorasituksen helpottamiseksi. Valtuuston tämän johdosta asettaman valiokunnan³⁾ puolettua lausunnossaan⁴⁾ hallituksen ehdotuksia rahastojen perustamisesta erinäisin muutoksin, edellistä siten, että sen tarkoituksiksi tulisi yleensä pitää kaupunginkassan käytettävänä varoja eikä ainoastaan kassan käteisvarain satunnaisen tarpeen tyydyttäminen, valtuusto käsiteltyään uudelleen asiaa päätti⁵⁾ hallituksen edellä mainitun ehdotuksen mukaisesti perustaa kummatkin rahastot sekä hyväksyä niille laaditut sääntöehdotukset alistaen ne valtioneuvoston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi.

Satamamaksutariffin muuttaminen. Kaupunginvaltuusto antoi kaupunginhallitukselle tehtäväksi⁶⁾ laatia ja esittää valtuustolle ehdotuksen voimassa olevan satamamaksutariffin muuttamisesta siten, että turistilaivoille voitiin myöntää alennus satamamaksuista, siitä riippumatta, laskivatko ne laituriin vai ankkuroivat ulkosatamaan, edellytyksin, etteivät ne jättäneet eivätkä ottaneet matkustajia eikä lastia.

Turistilaivain satamamaksujen palauttaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ palautettavaksi 50 % niistä täysistä satamamaksuista, jotka oli kannettu Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N.V. nimisen laivanvarustamon turistilaivalta Colombia sekä The Polish Transatlantic Shipping C:o nimisen varustamon turistilaivoilta Warszawa ja Pulaski, jotka kesällä Helsingissä käydessään jättämättä tai ottamatta matkustajia tai lastia matkailijain mukavuuden vuoksi olivat laskeneet sataman laituriin sen sijaan, että olisivat ankkuroineet ulkosatamaan.

Turistilaivain satamamaksujen alentaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ Hamburg—Amerika Linie nimisen laivanvarustamon laivoille Oceana ja Reliance, Aktiebolaget Svenska Amerika Linien nimisen yhtiön laivalle Kungsholm sekä Norddeutscher Lloyd nimisen laivanvarustamon laivalle Sierra Cordoba 75 %:n alennuksen satamamaksuista näiden turistilaivain käydessä kesällä Helsingissä edellyttäen, etteivät ne ottaneet eivätkä jättäneet matkustajia tai lastia eivätkä myöskään vaatineet laituriipaikkaa.

¹⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 18 §. — ²⁾ Kvston pain asiakirj. n:o 14. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 90. — ⁴⁾ Kvston pain asiakirj. n:o 17. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. jouluk. 7 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. lokak. 33 §. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 19 §; vrt. myös v:n 1933 kert. s. 36.

Samoin edellytyksin myönnettiin¹⁾ myöhemmin Cunard Steam Ship Company Ltd, Anchor Line, Orient Steam Navigation Company Ltd, Compagnie Générale Transatlantique ja Svenska Amerika Linien nimisten laivanvarustamoyhtiöiden turistilaivoille Carinthia, Tuscania, Orontes, Colombie ja Gripsholm 75 %:n alennus satamamaksuista niiden käydessä samana kesänä Helsingissä.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Vahvistaessaan v:ksi 1934 ne määrät, jotka joulukuun 8 p:nä 1873 kaupunkien kunnallishallinnosta annetun asetuksen 55 §:n 3 ja 4 kohdan mukaan, sellaisina kuin ne esiintyvät tammikuun 20 p:nä 1922 mainitun asetuksen muuttamisesta annetussa laissa, kunnallisverotuksessa on vähennettävä verovelvollisen henkilön tuloista, kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että tällaisista tuloista, milloin ne eivät ylittäneet 9,000 markkaa, sai vähentää 4,000 markkaa sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 markkaa.

Teurastamon jäähdytyslaitoksen taksan muuttaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ teurastamolautakunnan esityksen maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin teurastamon jäähdytyslaitoksen käyttämisestä vahvistetun taksan 3 kohdan muuttamisesta⁴⁾.

Vapautus maidontarkastusmaksuista. Helsingin maidontarkastusyhdistyksen, joka sen ja Helsingin kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti oli sitoutunut suorittamaan kaupungille m.m. maaseudulla sijaitsevien meijerien lähettämän maidon tarkastusmaksun, päätettyä luopua erinäisten meijerien lähettämän maidon tarkastusmaksusta, koska niiden kotipaikkakunnilla oli otettu käytäntöön maidontarkastus, terveydenhoitolautakunta esitti, että kaupungin ja edellä mainitun yhdistyksen väliseen sopimukseen seuraavaksi vuodeksi otettaisiin sellainen määräys, että toisesta kaupungista tai kauppalaista lähetetty maito olisi vapaa tarkastusmaksusta, jos kulloinkin kyseessä olevaan kaupunkiin tai kauppalaan oli järjestetty kunnallinen maidontarkastus samoin edellytyksin kuin Helsinkiin. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ hyväksyä edellä mainitun esityksen hyväksymistä tarkoittavan kaupunginhallituksen toimenpiteen⁶⁾.

Kaasun hinta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ teknillisten laitosten hallituksen esityksen, että kaasulaitos kaasunkulutuksen ja siten sivutuotteiden, ensi sijassa koksen, tuotantoa suurentamalla, kaasulaitoksen kannattavuuden lisäämiseksi oikeutettaisiin ottamaan käytäntöön uusi tariffi⁸⁾, jossa nykyinen 1:30 markan pohjahinta pysytettäisiin muuttumattomana, mutta alennuksia myönnettäisiin yli 200 m³:n kuluttajille.

Kulosaaren sillamaksut. Valtioneuvosto vahvisti⁹⁾ toukokuun 3 p:nä noudatettavaksi Kulosaaren sillalla kannettavien sillamaksujen suuruutta koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen¹⁰⁾.

Kyseisten maksujen poistamista koskeva erinäisten kaupungin itäisten lähiseutujen asukkaiden anomus ei antanut¹¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Kiinteistöjen ja katujen puhtaanapitomaksujen uusien perusteiden vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti¹²⁾ puhtaanapitolautakunnan ehdo-

¹⁾ Kvsto 29 p. elok. 27 §. — ²⁾ S:n 24 p. tammik. 9 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 18 §. —

⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 3. — ⁵⁾ Kvsto 29 p. elok. 19 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 136. — ⁷⁾ Kvsto 11 p. lokak. 14 §; vrt. v:n 1931 kert. s. 64. — ⁸⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 36. — ⁹⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 5 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 34. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 50. — ¹¹⁾ Kvsto 31 p. lokak. 22 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. toukok. 11 §.

tuksen uudeksi kiinteistöjen ja katujen puhtaanapidosta kannettavien maksujen veloitustaksaksi¹⁾).

Erinäisten raitiotielinjain ajomaksut. Sen jälkeen kun Haagan raitiotielinjan alennetun ajomaksutariffin raja määrättiin kulkemaan heti Ruskeasuon pysäkin pohjoispuolella²⁾, useat Reijolan pysäkkiä käyttävät henkilöt anoivat kaupunginvaltuustolta alennuksen ulottamista myöskin tälle pysäkille, mikä kuitenkin ei antanut³⁾ aiheutta toimenpiteisiin.

Kunnalliskodin työlaitoksessa tapahtunut kavallus. Sen jälkeen kun oli käynyt ilmi kunnalliskodin työlaitoksen vahtimestarin M. T. Räberghin, nostettuaan köyhäinhoidon kassa- ja tilivirastosta hoidokkien ahkeruus- ja työosuusrahoja yhteensä 5,238 markkaa, karanneen vieden mennessään rahat 1,000 markkaa lukuunottamatta, jotka hänen vaimonsa oli ottanut haltuunsa ja sittemmin luovuttanut kunnalliskodin johtajalle, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ kaupunkien kunnallislain 52 §:n nojalla pidättää vahtimestari Räberghin virastaan, ollen pidätys laskettava alkaneeksi joulukuun 4 p:stä, sekä ilmoittaa tapauksesta Uudenmaan läänin maaherralle.

Köyhäinhoidon työtuovassa tapahtunut varkaus. Saatuaan tietää, että Kotkankadun 9:ssä toimivan köyhäinhoidon työtuovan mestarinapulaisena ollut hoidokkityöntekijä E. Koivula ja hoidokkityöntekijä E. Nieminen olivat tehneet itsensä syypäiksi varkauteen ja varastetun tavaran kätkemiseen myymällä työtuovan maaliaineita yli 500 markan arvosta, mikä omaisuus kuitenkin sittemmin saatiin takaisin, sekä että molemmat rikolliset jo oli tuomittu teostaan rangaistukseen, kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ ilmoittaa asiasta maaherralle.

Väärinkäytökset puhtaanapitolaitoksen ostoissa. Valtionsyyttäjän nostettua syytteen⁶⁾ puhtaanapitolaitoksen johtajaa N. E. Rosenbröijeriä vastaan hyvitysten vastaanottamisesta virantoimituksessa, mihin syytteeseen kaupungin asiamies oli yhtynyt, raastuvanoikeus käsitellessään asiaa marraskuun 24 p:nä hylkäsi syytteen ja vapautti johtaja Rosenbröijerin kaikesta edesvastausta asiassa. Siihen nähden, että syyte kuitenkin perustui todennäköisiin syihin hylättiin hänen vaatimuksensa valtiosyyttäjän ja kaupungin velvoittamisesta korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa. Kaupunginhallitus ilmoitti⁷⁾ päättäneensä, ettei raastuvanoikeuden päätöksestä ollut valitettava.

Takaussitoumuksen vanhentumisen aiheuttama vahinko. Lukuberg n:o 6 nimisen Pukinmäen viljelysalueen vuokraajan⁸⁾ maanviljelijä F. Ahon jäätyä vuokravelkaa kaupungille yhteensä 40,611:75 markkaa otettiin haaste häntä sekä takaajia vastaan. Vuokraajalta itseltään ei saatavasta kuitenkin mitään kertynyt ja mitä takaajiin tulee, havaittiin heille annettu haaste vanhentuneeksi, koska se ei ollut tapahtunut ulosottolain voimaantuloasetuksen 24 §:n mukaisesti 12 kuukauden kuluessa pääsitoumuksen erääntymispäivästä lukien. Kaupunginagronoomi A. J. Tamminen lienee maatalouskonttorin silloisena johtajana kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 18 §:n sekä entisen maatalouskonttorin johtosäännön 3 ja 6 §:n säännösten perusteella pidettävä syypäänä sattuneeseen vahinkoon. Siihen katsoen kuitenkin, ettei kaupunginagronoomi ollut lakimies, ja kyseinen vahinko oli aiheutunut lainopillisen erikoiskysymyksen tuntemattomuudesta, kaupunginval-

¹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 6. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 38. — ³⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 19 jouluk. 14 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. lokak. 19 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 39. — ⁷⁾ Kvsto 19 p. jouluk. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 207. — ⁸⁾ Ks. v:n 1923 kert. s. 178.

tuusto päätti¹⁾ ainoastaan lähettää asiassa kertyneet asiakirjat kiinteistölautakunnalle virkasäännön 12 §:n 1 kohdan tarkoittamaa kurinpitotoimenpidettä varten.

Viranhaltijain palkkain väliaikaisen vähennyksen poistamista koskeva Helsingin kaupungin virkamiesten yhdistyksen esitys ei antanut²⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aiheutta.

Irtisanomattomain viranhaltijain palkkain väliaikainen vähentäminen. Joulukuun 30 p:nä 1933 oli annettu uusi laki, jonka mukaan kaupungin varoista palkkaa tai palkkiota nauttivan viran- tai toimenhaltijan, joka lain tai asetuksen nojalla ei ollut virastaan tai toimestaan irtisanottavissa, v:n 1934 palkkauksesta saatiin vähentää kaupunginvaltuuston päättämä määrä, ei kuitenkaan muissa tapauksissa eikä enempää kuin valtion viran- ja toimenhaltijain palkkausten vähentämisestä v. 1934 vastaavasti oli säädetty. Tämän jälkeen valtuusto, hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen vähentää irtisanomattomien viranhaltijain kokonaispalkasta 4 % ja 8 % kertomusvuoden alusta lukien siksi kuin valtuusto oli asiasta tehnyt päätöksen, päätti³⁾ täydentäen ja muuttaen päätöstään⁴⁾ viranhaltijain palkkain väliaikaisesta vähentämisestä v. 1933, että kaupungin viranhaltijain voimassa oleva palkkasääntö määrätään v:n 1934 aikana olemaan voimassa kaupungilta palkkaa nauttivien irtisanomattomien viranhaltijain suhteen siten, että näiden viranhaltijain nauttimaan palkkain, ikäkorotukset mukaanluettuina, sekä palkkioiden kokonaisuudesta vähennetään huoltovelvollisilta 4 % ja huoltovelvollisuutta vailla olevilta 8 %, jolloin huoltovelvollisuuskysymyksiä ratkaistaessa sovelletaan kyseisessä päätöksessä hyväksyttyjä periaatteita, mikäli ne eivät muodostu asianomaisille viranhaltijoille epäedullisemmiksi kuin lain määräysten soveltaminen.

Makkaratehtaiden valvojain virka-aseman määritteleminen. Hautausavun myöntämisen⁵⁾ yhteydessä eräälle makkaratehtaiden valvojalle, joutui käsiteltäväksi kysymys siitä, olivatko kyseiset valvojat, joille suoritettavasta palkasta kaupunki sai makkaratehtailta korvauksen, virka-asemansa puolesta kunnallisia viranhaltijoita. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa sen vahvistaessa makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistuksen valvonnasta huhtikuun 29 p:nä 1932 annetun lain mukaisesti makkaratehtaiden valvojain palkkioita ja myöntäessä virkaloman aikaisia ja viransijaispalkkioita, noudattamaan virkasäännön määräyksiä sekä vaatimaan asianomaisilta laitoksilta korvaukset tällä tavoin vahvistetuista palkkioista. Valvojille oli suoritettava eläkettä ja heidän kuolinpesilleen hautausapua kaupungin virka- ja eläkesääntöjen mukaisesti. Lisäksi päätettiin, että talousarvioon oli menopuolelle merkittävä terveydenhoitolautakunnan vahvistamat valvojain palkkiot sekä tulopuolelle kaupungin makkaratehtailta kantama korvaus.

Kulkutautisairaalan ja Nikkilän sairaalan sairaanhoitohenkilökunnan luontoisetukorvaukset. Sen jälkeen kun olosuhteiden muuttumisen takia ei enää tuntunut tarkoituksenmukaiselta pitää kulkutautisairaalan ja Nikkilän sairaalan hoitohenkilökuntaa luontoisetukorvausten suhteen siinä erikois-asemassa, että niistä oli vähennettävä 20 %, vaan olisi luonnollisempaa saattaa uudet luontoisetukorvausten perusteet voimaan myös niiden suhteen,

¹⁾ Kvsto 21 p. marrask. 13 §. — ²⁾ S:n 14 p. maalisk. 15 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 14 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 40. — ⁵⁾ S:n s. 189. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. lokak. 9 §.

kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ purkaa kaupungin sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkausohjesäännön vahvistamisen yhteydessä tekemänsä päätöksen, jonka mukaan kyseisten sairaalain sairaanhoitohenkilökunnan luontoisetujen arvosta vähennetään 20 %.

Kansakoulujen tarkastajain vakanssisäästöjen suorittaminen siviilivirkakunnan leski- ja orpokassaan. Valtioneuvoston hyväksyttyä suomenkielisten kansakoulujen ensimmäisen tarkastajan ja ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan virkain liittämistä siviilivirkakunnan leski- ja orpokassaan koskevan anomuksen²⁾ kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 33,300 markkaa palkansäästöjen suorittamiseksi.

Kansliasihteerinvirkain uudelleenjärjestely. Koska kaupunginkanslian viiden kansliasihteerin tehtävien monilukuisuus oli johtanut siihen, että toinen 14 palkkaluokkaan kuuluva sihteeri pääasiallisesti ja toinenkin osittain olivat joutuneet suorittamaan samoja töitä kuin 17 palkkaluokkaan kuuluvat kolme sihteeriä, siis etupäässä valmistelevaan asioita, joten oli täytynyt käyttää tilapäistä työvoimaa heille kuuluvaa jaoston pöytäkirjain pitoa varten, päätettiin⁴⁾ näiden virkatehtävien järjestämiseksi siten, että toiselle sihteerille jäisi yksinomaan asiain valmistelu, toiselle pöytäkirjain pito kokonaisuudessaan, että samalla kun toinen alempaan palkkaluokkaan kuuluva kansliasihteerinvirka marraskuun 1 p:stä lukien oli luettava kuulumaan 16 palkkaluokkaan oli toinen luettava 12:nteen. Edellisen viran haltijan palkkaukseen kertomusvuonna kaupunginvaltuusto osoitti uusien virkain palkkoja ja palkankorotuksia varten varatuista käyttövaroistaan 2,000 markkaa.

Satamalautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot. Satamalautakunnan saatua v:n 1932 alusta voimaan tulleen uuden johtosääntönsä⁵⁾ nojalla joukon lisätehtäviä kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ korottaa lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkion 12,000 markkaan sekä sen jäsenten kokouspalkkion 100 markkaan v:n 1935 alusta lukien.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajat. Ottaen huomioon kaupungin laitosten huomattavan kasvun sekä lukumäärältään että suuruudeltaan sen jälkeen kun kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain johtosääntö v. 1918 vahvistettiin, kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ inventtaajain anomuksen heidän vuosipalkkionsa korottamisesta v:n 1935 alusta lukien 1,500 markkaan ja heidän puheenjohtajansa palkkion korottamisesta 2,000 markkaan sekä heidän lukumääränsä lisäämisestä 12:ksi.

Palotoimikunnan sihteerin palkan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että palotoimikunnan sihteerin bruttopalkka korotettaisiin 500 markkaan kuukaudessa huhtikuun 1 p:stä lukien sekä osoitti tarkoitusta varten kertomusvuodeksi 2,025 markkaa uusien virkain palkkoja sekä palkankorotuksia varten varatuista käyttövaroistaan.

Lihantarkastamon viran uudelleenjärjestäminen. Lihantarkastamon kassanhoitajanvirka päätettiin⁹⁾ sen jouduttua haltijansa kuoltua avoimeksi v:n 1935 alusta lukien siirtää 6 palkkaluokasta 4:nteen.

Köyhäinhoitolautakunnan kanslian viran uudelleenjärjestely. Köyhäinhoitolautakunnan kanslian rekisteritoimiston hoitajan viran velvollisuuk-

¹⁾ Kvsto 28 p. helmik. 6 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 85. — ³⁾ Kvsto 23 p. toukok. 19 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 10 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1931 Kunnall. asetuskok. s. 89. — ⁶⁾ Kvsto 12 p. jouluk. 1 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. syysk. 11 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 27 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. marrask. 24 §.

sien ja edesvastuun aikojen kuluessa lisääntytyä siinä määrin, ettei sen palkkaus enää tuntunut oikeudenmukaiselta, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ korottaa kyseisen viran v:n 1935 alusta lukien 5 palkkaluokasta 6:nteen.

Henkilökohtaisen palkankorotuksen myöntäminen. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ myöntää työlaitoksen puuseppäosaston työnohtajalle K. Hiltuselle, jonka työmäärä ja edesvastuu työssään olivat suuresti lisääntyneet, henkilökohtaista palkankorotusta 200 markkaa kuukaudelta kertomusvuoden alusta lukien sekä myöntää tätä varten käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoja ja palkankorotuksia varten 2,400 markkaa.

Suomenkielisten kansakoulujen eräiden opettajain tuntipalkkioiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että kansakouluissa annettavan uskonnonhistorian ja siveysopin tuntiopetuspalkkio, joka ennen oli ollut sama kuin tavallisten kansakoulutuntien, siis 22 markkaa tunnilta, vaikka kyseinen opetus annettiin ylimääräisinä tunteina iltaisin ja varsinaisen oppikirjan puutteessa, oli oleva sama kuin jatkokoulun tietopuolisten aineiden ja veiston eli 28 markkaa tunnilta.

Kaupunginkirjaston kirjavaraston inventaustarkastajain palkkio vahvistettiin ⁴⁾ 100 markaksi tarkastustoimitukselta.

Evättyjä palkankorotusanomuksia. Kaupunginvaltuusto epäsi⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan ehdotukset rakennustoimiston satama- ja katurakennusosastojen toimistoinsinöörinvirkain siirtämisestä 14 palkkaluokasta 15:nteen ja viimeksi mainitun osaston kolmen apulaisinsinöörinviran siirtämisestä 13 palkkaluokasta 14:nteen.

Kiinteistötoimiston tonttiosaston johtajan viran siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskevan kiinteistölautakunnan ehdotuksen kaupunginvaltuusto epäsi⁶⁾.

Kaupunginvaltuusto epäsi palkankorotusanomukset, jotka olivat tehneet kaupunginlakimies E. Cavonius⁷⁾, kaupunginhallituksen asiamiesosaston asiamies V. Merivirta⁸⁾, kunnalliskodin sikalan lämmittäjä A. Leskinen⁹⁾ ja rakennustarkastuskonttorin apulaisrakennusinsinööri M. Malmberg¹⁰⁾.

Eräiden viransijaisuuspalkkioiden suorittaminen. Syyskuun 27 p:nä 1933 antamallaan päätöksellä korkein hallinto-oikeus oli vähentänyt Helsingin kaupungin varatuomareille C. Oker-Blomille ja A. Pircklénille, hovioikeudenauskultantti A. Wennergvistille ja ylioppilas E. Jokiselle maksettavat sijaispalkkiot¹¹⁾ vastaavasti 5,000 markkaan, 300 markkaan, 2,000 markkaan ja 1,800 markkaan oikeuttaen kaupungin kahdessa ensinmainitussa tapauksessa vaatimaan oikeusneuvosmies E. Gottlebeniltä takaisin sen osan hänelle maksettua peruspalkkaa, jonka kaupungin mahdollisesti voitiin katsoa olleen oikeutettu pidättämään sijaisten palkkaamiseksi.

Koska ratkaisu edellä mainituissa valitusasioissa samoin kuin korkeimman hallinto-oikeuden samanaikaisesti käsittelemissä, vanhempain oikeusneuvosmiesten B. C. Carlsonin ja E. von Bonsdorffin sairaslomasijaisten palkkioiden maksamista koskevissa riita-asioissa osoitti kyseisten myöskin valtion tehtävissä toimivain viranhaltijain virkavapauden aikaisten palkkaetujen nostamisen suhteen olevan edullisemmassa asemassa kuin muiden sekä valtion

¹⁾ Kvsto 21 p. marrask. 25 §. — ²⁾ S:n 7 p. helmik. 15 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 24 §; vrt. myös v:n 1928 kert. s. 64. — ⁴⁾ Kvsto 2 p. toukok. 15 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. lokak. 13 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. elok. 13 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 11 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. elok. 12 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 12 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. lokak. 17 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 57.

että kunnan virkamiesten, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ heidän poikkeusasemansa poistamiseksi ehdottaa, että oikeusministeriön vahvistamaan eräiden Helsingin kaupungin maistraatin, raastuvanoikeuden ja ulosottolaitoksen viranhaltijain palkkasääntöön sekä sisäasiainministeriön vahvistamaan edellä mainittujen viranhaltijain kanssa samassa asemassa olevien Helsingin kaupungin ensimmäisen ja toisen kaupunginlääkärin palkkasääntöön tehtäisiin sellainen lisäys, että, milloin viranhaltijalle sairauden tai muun pakottavan syyn tähden on myönnetty virkavapautta, pidätetään virkavapauden ajalta kolmannes hänen peruspalkastaan sekä virkaan kuuluvat toimituspalkkiot ja toimituskirjain lunastukset sijaisen palkkaamiseen, taikka, jos oikeusministeriö katsoi, ettei palkkasääntöön tehtävällä lisäyksellä voitaisi antaa määräystä, joka olisi virkain nykyisiä haltijoita sitova, ministeriö ryhtyisi asian vaatimiin muihin lainsäädäntötoimenpiteisiin.

Oikeus palkan nauttimiseen sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Kivelän sairaalan alihoitajattarelle S. Lönngrenille, joka jo oli nauttinut kaikki viranhaltijalle virkasäännön mukaan sairasloman aikana kuuluvat palkkaedut, myönnettiin²⁾ oikeus nostaa puolet pohjapalkastaan hänelle tammikuun 10 p:n ja heinäkuun 10 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta.

Nautittuaan edellisten 12 kuukauden aikana palkallista sairaslomaa virkasäännön myöntämässä laajuudessa puhtaanapitolautakunnan toimistoapulaisen A. Ståhlbergin oli maaliskuun 1 p:nä ryhdyttävä virkaansa hoitamaan, mutta loukkaantui hän tällöin tapaturmaisesti vaikeasti, jolloin hänelle virkasäännön 29 §:n nojalla myönnettiin³⁾ oikeus maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n välisen jatkettun sairaslomansa aikana saada $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan ikäkorotuksineen.

Oikeus lukea hyväkseen virkavuosia. Suomenkielisten kansakoulujen laulunopettaja J. Leino, joka oli v. 1889—1900 palvellut soittajana Filharmonisen seuran orkesterissa ryhtyen v. 1912 kyseistä laulunopettajanvirkaa hoitamaan, oikeutettiin⁴⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen mainittu 11 vuoden aika.

Kaupunginorkesterin alttoviulunsoittaja K. Heikel oikeutettiin⁵⁾, hänen korkean ikänsä johdosta erotessaan virastaan, eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen se kuuden vuoden aika, jonka hän oli palvellut kaupungin avustamassa Filharmonisen seuran orkesterissa, ennenkuin syyskuun 1 p:nä 1919 siirtyi kaupunginorkesteriin.

Toisen kaupunginvoudin konttori oikeutettiin⁶⁾ ylittämään painatus- ja sidontamäärärahaansa 12,252: 50 markkaa.

Lisämäärärahon myöntäminen raatihuoneen arkistolle. Raatihuoneen arkiston riittämättömäksi osoittautuneeseen painatus- ja sidontamäärärahaan myönnettiin⁷⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista 7,000 markan suuruinen lisämääräraha.

Määrärahon myöntäminen kaluston ostoon. Kaupungin järjestettäviin juhla- y.m. tilaisuuksiin sekä kaupunginvaltuuston istuntosaliin ja sivuhuoneisiin tarvittavien tuolien y.m. kalustoesineiden hankkimiseen valtuusto osoitti⁸⁾ pääluokkaan Sekalaiset menot sisältyvistä käyttövaroistaan 38,440 markan määrärahan.

¹⁾ Kvsto 24 p. tammik. 7 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 23 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 19 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 25 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 14 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 11 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 13 §.

Oikeudenkäyntikulut. Kaupunginhallituksen asiamiesosaston riittämättömään oikeudenkäyntikulumäärärahaan kaupunginvaltuusto myönsi¹⁾ 45,000 markan lisämäärärahan pääluokkaan Sekalaiset menot sisältyvistä käyttövaroistaan.

Erinäisten kaupunginhallituksen käytettävänä olevien määrärahojen ylittäminen. Kaupunginhallitukselle myönnettiin²⁾ oikeus seuraavin määrin ylittää alla mainittuja v:n 1933 määrärahoja, jotka eivät olleet riittäneet: Pidätettyjen henkilöiden ylläpito, kaupunginhallituksen käytettäväksi nimistä poliisilaitoksen määrärahaa 928: 50 markkaa, pääluokkaan Eläkkeet ja apurahat sisältyvää määrärahaa Hautausapu 21,552 markkaa, sekalaisten menojen pääluokan määrärahoja Puhelinmaksut ja uudet puhelimet 67,578: 15 markkaa, Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa 37,198: 10 markkaa sekä Yleiset vesipostit; vedenkulutus, hoito ja kunnossapito 13,432: 85 markkaa.

Satamahallinnon määrärahat. Kaupunginvaltuusto suostui satamahallintotoimiston satamaliikenneosaston riittämättömän v:n 1933 nosturien tilapäisen työvoiman määrärahan ylittämiseen enintään 15,000 markalla³⁾ sekä toimiston satamakannantaosaston v:n 1933 määrärahojen Korvaus Helsingin makasiiniosakeyhtiölle satamakannannasta sekä Poistot ja peruutukset ylittämiseen vastaavasti 11,889: 35 markalla ja 1,630: 80 markalla⁴⁾.

Viimeksi mainitun osaston v:n 1934 määrärahan Korvaus Helsingin makasiiniosakeyhtiölle satamakannannasta ylittämiseen satamatulojen lisääntymisen johdosta 140,000 markalla valtuusto niinikään päätti⁵⁾ suostua.

Satamalautakunta oikeutettiin⁶⁾ ylittämään sen ja satamahallintotoimiston tarverahoja 2,000 markkaa sekä satamakannantaosaston poisto- ja peruutusmäärärahaa 3,762: 10 markkaa.

Tilastotoimiston tilapäinen työvoima. Köyhäinhoito- y.m. tilaston laatimista varten tarvittavan tilapäisen työvoiman palkkaamiseksi tilastotoimistoon kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 4,000 markan lisämäärärahan toimiston tilapäisen työvoiman tilille; lisäksi toimisto oikeutettiin⁸⁾ ylittämään samaa määrärahaa 12,000 markkaa vuokratiedustelun y.m. ylimääräisten töiden suorittamisen johdosta.

Työnvälitystoimiston työttömyyskortiston uusiminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁹⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 60,000 markkaa työnvälitystoimiston työttömyyskortiston uusimista varten sen moninkertaisesti lisäännettyä.

Rakennustarkastuskonttorin määrärahat. Kaupunginvaltuusto epäsi¹⁰⁾ rakennustarkastuskonttorin anomuksen määrärahan myöntämisestä tilapäisen työvoiman palkkaamista varten konttoriin.

Vilkastuneen rakennustoiminnan aiheuttamien lisämenojen, lomakevaraston täydentämisestä ja autokuluista johtuvien, suorittamiseksi rakennustarkastuskonttori oikeutettiin¹¹⁾ ylittämään painatus- ja sidontamäärärahaansa 2,000 markkaa sekä tarverahojaan 2,500 markkaa.

Oikeusaputoimiston määrärahan ylittäminen. Oikeusaputoimiston johtokunta oikeutettiin¹²⁾ ylittämään toimiston v:n 1933 tarverahoja 278: 60 markkaa.

¹⁾ Kvsto 19 p. syysk. 9 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik. 22 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 21 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. helmik. 9 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. lokak. 14 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 18 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 17 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 31 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. helmik. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. lokak. 16 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. helmik. 10 §.

Palolaitoksen määrärahan ylittäminen. Palotoimikunta oikeutettiin ¹⁾ erinäisten kanslia- y.m. tarvikkeiden oston johdosta ylittämään palolaitoksen tarverahoja 2,000 markkaa.

Oikeus määrärahan siirtämiseen. Teurastamolautakunta oikeutettiin ²⁾ sille v. 1933 peruskaluston hankintaa varten myönnetystä määrärahasta ³⁾ siirtämään enintään 125,000 markkaa v. 1934, koska eräiden kalustoesineiden hankinta-aika oli niin pitkä, että ne vasta tällöin laskutettaisiin.

Poliisilaitoksen moottoriveneen hankintakustannusten suorittaminen. Sisäasiainministeriön tiedusteluun, oliko kaupunki suostuvainen suorittamaan valtiolle $\frac{1}{3}$ poliisilaitoksen edellisenä kesänä tuhoutuneen aluksen tilalle järjestyksen ylläpitämistä ja muuta poliisitoimintaa varten kaupungin ulkopuolella olevilla saarilla tarvittavan moottoriveneen hankintakustannuksista, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei katsottu kaupungin voivan osallistua kyseisen aluksen hankkimiseen, syystä että se ei ollut kaupungille mitenkään välttämätöntä, koska kansanpuistojen järjestyksestä huolehti pääasiallisesti niihin vakinaisesti palkattu henkilökunta, eikä viime aikoina niissä ollut sattunutkaan mitään erikoisia järjestyshäiriöitä, ja sen johdosta, että kesäkuun 27 p:nä 1931 kaupunkien osanotosta poliisilaitosten menoihin annetun lain mukaan kyseisen aluksen kustannukset eivät kuuluneet niihin, joihin kaupungin oli otettava osaa.

Teurastamon määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ teurastamolautakunnan enintään 15,000 markalla ja 55,000 markalla ylittämään riittämättömiä määrärahojaan Painatus- ja sidonta sekä Yleisten laitteiden kunnossapito.

Lisäksi valtuusto päätti ⁵⁾ suostua teurastamon kaluston hankintamäärärahan säästön siirtämiseen käytettäväksi v. 1935, jolloin peruskaluston hankinta saataisiin lopullisesti suoritetuksi.

Terveystoimiston määrärahat. Terveystoimistolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään v:n 1933 lääkärin, eläinlääkärin ja sairaanhoitohenkilökunnan tilapäisen työvoiman määrärahaa, tämän osoittauduttua vallitsevan pulajan ja työttömyyden vuoksi välttämättömäksi, enintään 10,000 markkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ sallia v:n 1933 talousarvion Terveystoimiston nimisen pääluokan lukuun Terveystoimiston valvonta sisältyvän tilapäisen työvoiman määrärahan ylittämisen 712 markkaa.

Terveystoimistolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ ylittämään maidontarkastamon määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 1,100 markkaa, Tarverahat 6,000 markkaa ja Vaatteiden pesu 1,000 markkaa, kutakin enintään edellä mainituin määrin.

Terveystoimiston tarverahoja terveystoimistolautakunnan sallittiin ⁸⁾ ylittää enintään 1,000 markkaa.

Tuberkuloosihuoltotoimiston loppuunkäytettyyn määrärahaan Parantolahoitoa keuhkotautisille valtuusto myönsi ⁹⁾ terveystoimiston pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 50,000 markan suuruisen lisäyksen sekä päätti lisäksi sallia kyseisen määrärahan ylittämisen enintään 125,000 markkaa.

Kouluhammasklinikan riittämättömiä määrärahoja Lämpö sekä Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet terveystoimistolautakunta oikeutettiin ylittämään vastaavasti enintään 1,000 markkaa ¹⁰⁾ ja enintään 12,000 markkaa ⁷⁾.

¹⁾ Kvsto 11 p. lokak. 18 §. — ²⁾ S:n 24 p. tammik. 17 §. — ³⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 42. — ⁴⁾ Kvsto 11 p. huhtik. 3 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 13 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. tammik. 24 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 19 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 21 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. lokak. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. lokak. 15 §.

Henkisesti sairaiden huoltotoimistoa varten talousarvioon merkittyä määrärahaa päätettiin ¹⁾ sallia ylittää enintään 3,600 markkaa.

Valtuusto päätti²⁾ sallia terveydenhoitolautakunnan ylittää desinfioimismajalan valaistusmäärärahaa enintään 500 markkaa sekä ruokintamäärärahaa enintään 1,000 markkaa.

Sairaalain määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti²⁾ sairaalahallituksen ylittämään Marian sairaalan määrärahoja Sairaslomasijaiset 15,000 markkaa, Valaistus 12,000 markkaa, Painatus ja sidonta 4,000 markkaa, Tarverahat 1,500 markkaa, Ruokinta 80,000 markkaa ja Käyttövoimaa 8,000 markkaa, kutakin enintään edellä mainitun verran.

Kulkutautisairaalan kohdakkoin valmistuvan makuuhallin irtaimiston hankkimista varten kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ Sairaanhoidon nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 50,000 markkaa.

Jotta uhkaavalta näyttävän lapsihalvausepidemian uhreille heti taudin alkusteella voitaisiin järjestää suoraan selkäydintulehdukseen vaikuttavaa röntgenhoitoa, asiantuntijat olivat ehdottaneet tuberkuloosisairaalan veratteen vähän käytettävän röntgenhoitokoneen väliaikaista siirtämistä kulkutautisairaalaan. Kaupunginhallituksen tämän johdosta kiireellisesti toimitettavaksi määräämä siirto tuli maksamaan 12,000 markkaa, minkä määrän valtuusto myönsi ⁴⁾ edellä mainituista käyttövaroistaan.

Kivelän sairaalan uuden sairaspaviljongin kohdakkoin avattavan osaston kalustamista varten myönnettiin ⁵⁾ niinkään edellä mainituista varoista 139,850 markkaa. Myöhemmin valtuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa sairaalahallituksen käyttämään jo kertomusvuonna v:n 1935 talousarvioon merkittävästä mainitun sairaalan kalustomäärärahasta enintään 200,000 markkaa, jotta sen uuden sairaspaviljongin kaksi vielä sisustamatonta sairaosastoa ⁷⁾ voitaisiin ottaa käytäntöön heti v:n 1935 alusta.

Sairalahallitus oikeutettiin²⁾ ylittämään Kivelän sairaalan määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 24,200 markkaa, Kesälomasijaiset 36,140:65 markkaa, Sairaslomasijaiset 20,000 markkaa, Vedenkulutus 35,000 markkaa, Painatus ja sidonta 3,000 markkaa ja Käyttövoimaa 20,000 markkaa, jolloin ylitykset eivät saisi nousta edellä mainittuja suuremmiksi.

Nikkilän sairaalan hoitajattarien asuntorakennuksen sisustamista varten valtuusto myönsi⁸⁾ sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 175,000 markkaa ja sairaalan uusien hoitopaikkain kalustamiseen 275,000 markkaa, mitkä erät myönnettiin siirtomäärärahoina.

Saman sairaalan lämpömäärärahaa ⁹⁾ sairaalahallitus oikeutettiin ylittämään 210,000 markkaa, mikä oli tarpeen osittain hiltien hinnan nousun, osittain henkilökunnan uuden asuntorakennuksen lämmittämisen takia, sekä seuraavia sairaalan määrärahoja ²⁾ enintään alla mainituin määrin: Kesälomasijaiset 37,300 markkaa, Sairaslomasijaiset 44,500 markkaa, Kaluston hankinta 40,000 markkaa, Kaluston kunnossapito 20,000 markkaa, Tarverahat 4,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 30,000 markkaa ja Perhehoitomaksut 20,000 markkaa.

Sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto vielä myönsi¹⁰⁾ 24,000 markkaa tuberkuloosisairaalan hissien saattamiseksi

¹⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 19 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 25 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 16 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. helmik. 18 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 22 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 85. — ⁸⁾ Kvsto 21 p. marrask. 23 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. lokak. 25 §.

hissintarkastusviranomaisen lausunnon mukaisesti uusien määräysten edellyttämään kuntoon sekä oikeutti¹⁾ terveydenhoitolautakunnan ylittämään tämän sairaalan määrärahaa Sairaslomasijaiset enintään 10,000 markkaa ja Desinfiomisaineet enintään 1,000 markkaa.

Lisämäärärahan myöntäminen sairaanhoitajatakoululle. Kaupunginvaltuusto myönsi²⁾ Sairaanhoito nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 9,600 markan suuruisen lisämäärärahan sairaanhoitajatakoulun tilapäisen työvoiman määrärahaan.

Köyhäinhoitomäärärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti³⁾ köyhäinhoitolautakunnan ylittämään v:n 1933 köyhäinhoitolautakunnan ja kanslian tilapäisen työvoiman määrärahaa 15,453: 65 markkaa sekä köyhäinhoidon pääluokan luvun Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avustuksista määrärahaa Sairaanhoitokustannukset 1,351,866: 15 markkaa, mitkä määrärahat köyhäinhoitojen noustessa olivat käyneet riittämättömiksi, edellinen lähinnä uusien ylityökorvauserusteiden soveltamisesta aiheutuen.

Köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä valtuuston käyttövaroista⁴⁾ myönnettiin⁵⁾ 4,500,000 markan suuruinen lisämääräraha viimeksi mainittuun lukuun sisältyvään suoranaisten avustusten määrärahaan.

Kurssien järjestäminen köyhäinhoitovirkailijoille. Kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 3,000 markkaa köyhäinhoitoviraston virkailijakunnalle edellisenä talvena pidettyjen kurssien⁷⁾ opetuksen täydentämiseksi kertomusvuoden marraskuun 15 p:n ja seuraavan vuoden toukokuun 15 p:n välisenä aikana järjestettävien kurssien toimeenpanemiseen.

Lastensuojelutarkoituksiin varatut määrärahat. Pääluokkaan Lastensuojelutoiminta sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi⁸⁾ lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahaan hoitajatarharjoittelijan palkkaamiseksi vastaanottokodin tyttöasastolle 9,600 markan lisämäärärahan, mikä määrä oli jäänyt pois kertomusvuoden talousarviosta.

Lisäksi valtuusto päätti⁹⁾ myöntää pääluokkaan Lastensuojelutoiminta sisältyvistä v:n 1933 käyttövaroistaan 42,800 markan suuruisen lisämäärärahan mainitun pääluokan Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. nimisen luvun yksityishoidon ja jatko-opetuksen määrärahaan sekä oikeuttaa lastensuojelulautakunnan ylittämään saman luvun määrärahoja Yksityishoito ja jatko-opetus 51,498: 20 markkaa, Keuhkotautisten lasten hoito lastenkoti Droppenissa 21,629 markkaa, Tylsämielisten lasten erikoishoito ja opetus 38,491: 50 markkaa sekä Lasten hampaidenhoito 3,315: 45 markkaa. Myöhemmin lastensuojelulautakunta vielä oikeutettiin¹⁰⁾ ylittämään v:n 1933 talousarvion vastaavan luvun matkakuluumäärärahaa 8,076: 30 markkaa.

Kansakoulujen määrärahat. Koska v:n 1931 ja 1933 elokuun 1 p:nä vakinaisiksi opettajiksi tulleiden suomenkielisten kansakoulujen vuosisijaisopettajien palkka heidän viimeisen sijaisvuotensa yhdeltä kuukaudelta oli jäänyt maksamatta syystä, että vuosisijaisten palkka maksetaan jälkepäin seuraavana kuukautena, mutta vakinaisten opettajain palkka kulloinkin kuluvalta kuukaudelta, ja he viimeiseltä sijaiskuukaudeltaan olivat nostaneet

¹⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 21 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 13 §. — ³⁾ S:n 7 p. helmik. 12 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 67. — ⁵⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 22 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 26 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 197. — ⁸⁾ Kvsto 28 p. helmik. 24 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. helmik. 11 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. helmik. 25 §.

vain toisen palkan, suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin ¹⁾ tämän erehdyksen korjaamiseksi ylittämään mainittujen koulujen v:n 1933 määrärahaa Sääntöpalkkaiset virat 66,992 markkaa.

Samoin johtokunta oikeutettiin, mainittujen koulujen oppilasmäärän entistä enemmän lisääntyttyä, ylittämään niiden v:n 1933 tilapäistä työvoimaa varten varattua määrärahaa 19,744 markkaa²⁾ ja suoranaisten avustusten v:n 1934 määrärahaa 85,933 markkaa³⁾.

Kallion uuden kansakoulutalon työntekijäin lakon takia valmistuessa vasta lokakuun 1 p:nä osoitettiin⁴⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä valtuuston käyttövaroista 10,000 markkaa sinne sijoitettavien kansakoululuokkien väliaikaisen opetuksen järjestämiseksi osittain asettamalla lukuvuoroja käytettävissä oleviin koulutaloihin, osittain ulkoilmaopetuksen, museossa ja kokoelmissa käyntien sekä retkeilyjen muodossa.

Edellä mainitun kansakoulutalon kalustamisen jatkamista varten valtuusto päätti⁵⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 50,000 markan määrärahan. Koulun lopulliseen kalustamiseen tarvittavan määrärahan myöntäminen otettaisiin harkittavaksi saman talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Valtuusto myönsi⁶⁾ Opetus- ja sivistyslaitokset nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan ruotsinkielisille kansakouluille 7,290 markkaa ja pääluokkaan Sekalaiset menot merkityistä käyttövaroistaan suomenkielisille kansakouluille 90,615 markkaa kansakoulujen kustannuslain helmikuun 6 p:nä 1932 muutetun täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti sellaisille opettajille, jotka koivuoden jälkeen oli nimitetty vakinaisiksi, heidän palvelemaansa koivuotta edeltävältä elokuulta maksettavien palkkain suorittamiseksi.

Koska oli havaittu, ettei iltakoulussa annettu teorettinen opetus ole jaksanut pitää päivätyöstään väsyneiden oppilaiden mielenkiintoa riittävästi vireillä, oli suunniteltu yhden poikain iltaluokan järjestämistä seuraavan lukuvuoden alusta kokeeksi siten, että käytännöllinen työ, nimittäin veisto, muodostettaisiin keskeiseksi opetusaineeksi, johon liittyisi opetusta piirustuksessa, laskennossa ja kirjoituksessa. Uudistettavaksi suunnitellun ruotsinkielisten kansakoulujen iltaluokan kahtiajakamisesta oppilaslukunsa suuruuden vuoksi aiheutuvasta järjestelystä johtuviin kustannuksiin valtuusto myönsi⁷⁾ pääluokkaan Opetus- ja sivistyslaitokset sisältyvistä käyttövaroistaan ruotsinkielisille kansakouluille 3,840 markan suuruisen määrärahan.

Valtuusto päätti⁸⁾ lisäksi suostua siihen, että ruotsinkielisten kansakoulujen puhtaanapitomäärärahaa ylitettiin enintään 2,000 markkaa ja vaatteen pesumäärärahaa enintään 1,000 markkaa sekä myöntää⁹⁾ erinäisten ruotsinkielisten kansakoulujen sisustuksen puutteellisuuden korjaamiseksi pääluokkaan Opetus- ja sivistyslaitokset sisältyvistä käyttövaroistaan 5,500 markan lisäyksen mainittujen koulujen määrärahaan Kaluston hankinta.

Yleisen ammattilaiskoulun määrärahaa Tilapäistä työvoimaa kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ sallia ylittää 5,285 markkaa.

Valmistavalle tyttöjen ammattikoululle myönnetty määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään valmistavan tyttöjen ammattikoulun v:n 1933 määrärahoja Lämpö 1,642: 45 markkaa¹¹⁾ sekä Siivoaminen 3,393 markkaa ja Ruokinta 4,268: 90 markkaa¹²⁾.

¹⁾ Kvsto 24 p. tammik. 22 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 27 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 24 §. —

⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 20 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 18 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. kesäk. 17 §. —

⁷⁾ S:n 19 p. jouluk. 16 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. syysk. 14 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 17 §. — ¹⁰⁾ S:n

28 p. helmik. 23 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. helmik. 13 §.

Pääluokkaan Opetus- ja sivistyslaitokset sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi¹⁾ 4,000 markan lisämäärärahan koulun tarverahoihin.

Määrärahaa Vaatteiden pesu valtuusto päätti²⁾ koulun mankelin korjaamisen johdosta sallia ylittää 2,234 markkaa.

Kotitalouslautakunta oikeutettiin ylittämään v:n 1933 loppuunkäytettyä siivoamismäärärahaansa 1,765 markkaa³⁾ sekä saman vuoden määrärahaansa Tarveaineet havainto- ja käsityönopeutusta varten 675 markkaa⁴⁾.

Opetus- ja sivistyslaitokset nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi⁵⁾ 2,000 markan suuruisen lisämäärärahan kotitalouslautakunnan v:n 1934 riittämättömään siivoamismäärärahaan.

Lastentarhain määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ sallia lastentarhain ynnä niihin liittyvien laitosten määrärahan Sairaslomasijaiset ylittämisen enintään 15,000 markkaa.

Liian pieneksi osoittautuneeseen lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten ruokintamäärärahaan kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ 10,000 markan suuruisen lisäyksen Opetus- ja sivistyslaitokset nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Musiikkilautakunta oikeutettiin⁸⁾ ylittämään v:n 1933 tarverahojaan 1,054: 70 markkaa.

Samoin lautakunta oikeutettiin⁹⁾ ylittämään kaupunginorkesterin v:n 1933 Muut kulut nimistä määrärahaa enintään 8,000 markkaa uusien nuottien hankkimisen johdosta.

Vesijohtolaitoksen määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾, että vesijohtolaitoksen uutta varapääjohtoa varten v:n 1933 talousarvioon merkitty 140,000 markan määräraha saatiin siirtää kertomusvuoden tileihin, koska kyseistä työtä ei vielä ollut voitu suorittaa.

Samoin valtuusto päätti¹⁰⁾, että vesijohtolaitoksen kertomusvuoden määrarahasta Satamaposteja Laivarantaan ja Saukonlaituriin sai siirtää v:een 1935 18,000 markkaa, koska työtä ei ollut kertomusvuonna voitu suorittaa loppuun.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin¹¹⁾ ylittämään vesijohtolaitoksen v:n 1933 määrärahoja Johtoverkon, palopostien, venttiilien ja säiliön korjaus ja kunnossapito sekä Mittaukset ja sekalaista, edellistä 40,000 markkaa ja jälkimmäistä 3,000 markkaa.

Samoin hallitus oikeutettiin¹²⁾ ylittämään vesijohtolaitoksen v:n 1934 määrärahoja Vedennostokulut 50,000 markkaa, Kemiallisen puhdistuksen kustannukset 150,000 markkaa, Vanhankaupungin laitosten korjaus ja kunnossapito 25,000 markkaa, Yövärtijä ja sekalaista 5,000 markkaa ja Vesimittarien vaihto ja korjaus 20,000 markkaa sekä 500 kVA:n muuntajan hankkimiseen Vanhaankaupunkiin varattua määrärahaa 30,000 markkaa.

Lisäksi valtuusto päätti¹³⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 130,000 markkaa Etel. Makasiini- ja Bernhardinkadun välisen Unioninkadun osan vesijohtoon uusimista varten oikeuttaen vesijohtolaitoksen käyttämään tätä määrärahaa jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 19 p. syysk. 15 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 17 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 24 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. helmik. 26 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. lokak. 29 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 30 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 23 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 27 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. tammik. 20 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. tammik. 19 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. jouluk. 17 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. lokak. 15 §.

Kaasulaitoksen kassa- ja tiliviraston riittämätöntä tilapäisen työvoiman määrärahaa kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ sallia ylittävän 18,000 markkaa.

Samoin sallittiin kaasulaitoksen v:n 1933 siirtomäärärahan Pääputki-verkon laajentaminen ja uusiminen ylittäminen 47,000 markkaa²⁾ rakennus-aineiden hintain korotuksen ja erinäisten rakennussuunnitelmiin tehtävien muutosten johdosta sekä laitoksen v:n 1934 määrärahaan Kaasumittarien korjaus ja kunnossapito ja Liittymisjohdot ylittäminen vastaavasti 85,000 markkaa³⁾ ja 14,000 markkaa²⁾.

Sähkölaitoksen tarpeisiin varatut määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁴⁾ teknillisten laitosten hallituksen ylittämään sähkölaitoksen v:n 1933 määrärahoja Poistot ja peruutukset 22,000 markkaa sekä Kaluston hankinta 5,000 markkaa.

Samaten hallitus oikeutettiin⁵⁾ ylittämään sähkölaitoksen v:n 1934 käytön määrärahoja Työpalkat 30,000 markkaa, Polttoaineet ja ostettava sähkövirta 250,000 markkaa ja Vesijohtovesi, voitelu- ja puhdistustarpeet, hiiliharjat y.m. 25,000 markkaa, asemarakennusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa 20,000 markkaa, mittaritoimiston työpalkkamäärärahaa 25,000 markkaa sekä sekalaisiin menoihin kuuluvia määrärahoja Tapaturmavakuutukset, sairaus- ja haudausapumaksut 220,000 markkaa ja Työntekijäin kesäloma- ja vapaapäiväpalkat 20,000 markkaa.

Ottaen huomioon, että heinäkuun puolivälissä tuli kuluneeksi 25 vuotta siitä kun sähkölaitos aloitti virranjakelunsa, kaupunginvaltuusto oikeutti⁶⁾ teknillisten laitosten hallituksen osoittamaan käyttövaroistaan enintään 35,000 markan suuruisen määrärahan laitoksen muistojulkaisun painattamista varten myöntäen samalla yleisistä käyttövaroistaan 16,000 markkaa sen toimittamiseksi ruotsinkielellä.

Yleisiin töihin varatut määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään satamaradan Töölön tavara-aseman ja Ruoholahden välisen osan teettämiseen kaksiraiteiseksi v:ksi 1933 varattua määrärahaa 30,000 markkaa.

Lisäksi yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ylittämään toimintaansa kertomusvuoden kuluessa laajentaneen Kyläsaaren puhdistuslaitoksen⁸⁾ käyttö- ja hoitomäärärahaa 60,000 markkaa⁷⁾, satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahoja Nosturit 20,000 markkaa⁹⁾, Rautatieraiteet 100,000 markkaa¹⁰⁾ ja myöhemmin vielä 60,000 markkaa⁹⁾, ja Veneiden kiinnityspaikat 25,000 markkaa⁹⁾ sekä kesävesijohdon ynnä mittarikaivon rakentamiseen Porthanin- ja Pengerkadun väliselle istutukselle ja Runeberginkadun leikkikentälle varattuja määrärahoja vastaavasti 834: 65 markkaa ja 5,410: 20 markkaa¹¹⁾.

Valtuusto päätti¹²⁾ sallia kaupunginhallituksen kertomusvuonna osoittaa ennakoilta Lautasaaren sillan rakennustöitä sekä Osakeyhtiö Alkoholiiliike aktiebolagin omistaman XX kaupunginosan korttelin n:o 781 louhimista varten¹³⁾, joihin tarkoituksiin osoitetut varatyömäärärahat eivät tulisi riittämään, 600,000 markkaa v:n 1935 talousarvioon merkitystä varatyömäärärahasta.

V:n 1930 talousarvioon sisältyvässä satamain uudistoiden siirtomäärärahassa Lentosatama Kellosaarella, sillat ja toimisto y.m. rakennukset ja v:n

¹⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 17 §. — ²⁾ S:n 24 p. marrask. 18 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 15 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. tammik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. lokak. 15 §. ja 5 p. jouluk. 17 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 26 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 15 §. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 27. — ⁹⁾ Kvsto 31 p. lokak. 12 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. elok. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. marrask. 16 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 10 §. — ¹³⁾ Ks. tämän kert. s. 11 ja 27.

1931 talousarvioon merkityssä satamain uudistoiden siirtomäärärahassa Kellosaaren lentosatama, tasoitustöiden viimeistely ja valaistus syntynyt yhteensä 985,000 markan suuruinen säästö päätettiin¹⁾ siirtää v:een 1935 käytettäväksi maalentokentän kuivatus-, tasoitus-, pintavahvistus- ja nurmetustyökuluihin sekä kiitoteiden rakennuskustannuksiin. Kertomusvuoden talousarvioon Kivelän sairaala-alueen Mechelininkadun puoleisen aidan rakentamista varten rakennusten ja talojen uudis- ja muutosrakennustöiden kohdalle merkityn 80,000 markan suuruisen määrärahan, jota ei vielä ollut voitu käyttää²⁾ sekä satamain uudistoiden kohdalle Eteläsataman 25 tonnin nosturin korottamista varten merkityn 230,000 markan määrärahan³⁾ siirtäminen v:een 1935 päätettiin niinkään, samoin kuin kertomusvuoden valtuuston käyttövaroista yleisiä varatöitä varten, ylimääräisiin töihin työttömyyden johdosta sekä yleisiin varatöihin työttömyyslainan varoilla syntyneet säästöt, n. 500,000 markkaa, n. 1,200,000 markkaa ja 2,500,000 markkaa⁴⁾, siirtäminen v:een 1935, koska varat osittain vasta silloin voitaisiin käyttää niille määrättyihin tarkoituksiin.

Lisäpalkkion myöntäminen kunnallisen keskussairaalan suunnittelu-työstä. Siihen katsoen, että kunnallisen keskussairaalan luonnospiirustusten laatiminen muodostui huomattavasti suuritöisemmäksi kuin mitä oli oletettu, kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 40,000 markan lisäpalkkion sairaalaa suunnitelleen komitean arkkitehdille E. Forsmanille.

Puhtaanapitomäärärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁵⁾ puhtaanapitolautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarviossa liian pieneksi arvioitua Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito nimisen luvun hevosien elatusmäärärahaa 13,243 markkaa.

Keskuskeittolan määrärahan ylittäminen. Sen jälkeen kun keskuskeittolaa entistä suuremmassa määrin oli alettu käyttää köyhäinhoidon ruoanhankkijana, jolloin kuitenkin vastaavasti lisääntyneet tulot korvasivat määrärahan ylitykset, kaupunginvaltuusto oikeutti⁶⁾ sen johtokunnan ylittämään keittolan v:n 1933 ruokintamäärärahaa 1,300,000 markkaa ja saman vuoden käyttövaroja 80,000 markkaa.

Kiinteistötoimiston sihteerin kesälomasijainen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ kiinteän omaisuuden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 2,000 markan suuruisen lisämäärärahan Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto nimisen luvun momentille Kesälomasijaiset lainoppineen kesälomasijaisen palkkaamiseksi kiinteistötoimiston sihteerille.

Erinäisten kiinteistömäärärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁸⁾ kiinteistölautakunnan ylittämään seuraavia riittämättömiksi osoitettuneita v:n 1933 määrärahoja alla mainituin määrin: kiinteistötoimiston maatalousosaston hoitamain tilain määrärahoja Maanviljelys 33,000 markkaa ja Verot ja vakuutukset 22,000 markkaa, kaupungintalojen määrärahaa Korjaukset 6,000 markkaa sekä kansanpuistojen määrärahaa Kevät- ja syysliikenne Korkeasaareen 9,000 markkaa.

Kulosaaren silta. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin⁹⁾ ylittämään Kulosaaren sillan tulojen käyttömäärärahan korjauserää 10,000 markkaa.

¹⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 11 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 12 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 19 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. huhtik. 22 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 20 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. tammik. 25 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 15 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. tammik. 15 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. lokak. 12 §.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että v:n 1935 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulosaaren sillan rahastoon nimistä määrärahaa sai tarvittaessa ylittää. Kuten siltamaksuista kertyviä tuloja, oli niistä riippuvaa, rahastoon kulloinkin siirrettävää määrää mahdollista ennakolta tarkalleen arvioida.

Ammattikursseja varten varatut määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että kertomusvuoden talousarviossa naisten opinto- ja ammattikursseja sekä miesten samanlaisia kursseja varten kaupunginhallituksen käytettäväksi varattujen määrärahain säästöt, n. 1,400,000 markkaa ja 200,000 markkaa, siirretään vuoden vaihteessa kaupunginhallituksen käyttövaroihin työttömyyden varalta, minkä määrärahan tällöin syntyvä jäännöserä siirretään v:een 1935 samanlaiseen tarkoitukseen käytettäväksi.

Työntekijäin palkkain korottamista koskevan Suomen kunnantyöntekijäin liiton anomuksen, joka aikaisemmin oli pantu pöydälle³⁾, kaupunginvaltuusto epäsi⁴⁾.

Vtn Salovaaran esitettyä, viitaten yllä mainittuun aloitteeseen, että asia mitä pikimmin otettaisiin käsiteltäväksi, kaupunginvaltuusto kuultuaan asianomaisia virastoja ja laitoksia päätti⁵⁾ korottaa vahvistamiansa työntekijäin alimpia tuntipalkkoja⁶⁾ sekä perheettömien varatyöntekijäin palkat⁷⁾ siten, että kivityöntekijäin ja heihin verrattavien ammattilaisten tuntipalkka olisi 4: 60 markkaa, rusnaajien 4: 20 markkaa ja apurien 3: 80 markkaa. Menoarvion ylityksenä osoitettiin kaupunginhallituksen käytettäväksi työntekijäin palkkain korottamisesta aiheutuviin lisämenoihin 575,000 markkaa.

Työntekijäin palkkain korottamista koskeva uusi vttn Salovaaran y.m. aloite lähetettiin⁸⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Työntekijäin oikeus lukea hyväkseen palvelusvuosia. Kulkutautisairaalan lämmittäjä E. Alanne oikeutettiin⁹⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen v:n 1902 marraskuun 1 p:n ja v:n 1913 maaliskuun 31 p:n välinen aika, jonka hän oli palvellut Helsingfors elektriska belysningsaktiebolag nimisen osakeyhtiön lämmittäjänä, ennenkuin hän kaupungin otettua haltuunsa mainitun liikkeen huhtikuun 15 p:nä 1913 siirtyi lämmittäjäksi kulkutautisairaalaan.

Tuomarinkylän tilan työnjohtaja J. Thorman, joka oli ollut mainitun, kaupungin v. 1917 ostaman tilan työnjohtajana kaikkiaan 53 vuotta ja nyt korkean ikänsä vuoksi sanottu irti toimestaan marraskuun 1 p:stä lukien, ja samoin 17 vuotta sitten kaupungille ostetun Oulunkylän tilan työnjohtaja I. Pietilä, joka oli yhtäjaksoisesti palvellut kaupungin nyttemmin omistamalla tiloilla marraskuun 1 p:stä 1894 lukien ja nyt irtisanottu, syystä että katsottiin tarkoituksenmukaiseksi lopettaa edellä mainitun tilan itsenäinen talous, oikeutettiin¹⁰⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen koko palvelusaikansa näillä tiloilla.

Työntekijäin kuljetuskustannusten peittäminen. Kaupunginvaltuusto myönsi¹¹⁾ v:n 1933 käyttövaroistaan työttömyyden varalta 176,703 markan määrärahan työntekijäin kuljetuksesta valtion siirtotyömaille aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Työntekijäin kuljetuksesta valtion varatöihin y.m. työttömyyden aiheuttamista toimenpiteistä johtuvien kulujen peittämiseksi kaupungin-

¹⁾ Kvsto 12 p. jouluk. 1 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 11 §. — ³⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 48. — ⁴⁾ Kvsto 7 p. helmik. 2 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. helmik. 29 §. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 5. — ⁷⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 33. — ⁸⁾ Kvsto 12 p. jouluk. 2 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 20 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. lokak. 34 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. tammik. 13 §.

valtuusto myönsi¹⁾ kaupunginhallituksen käytettäväksi määrärahasta Kaupunginvaltuuston käyttövarat työttömyyden varalta jäljellä olevan erän, 180,000 markkaa.

Tapaturmaisesti loukkaantuneen työntekijän palkkaedut. Rakennustöimiston konepajassa v:n 1933 syyskuussa sattuneessa räjähdysonnettomuudessa loukkaantunut työntekijä M. Pyykönen, jolle syyskuun 12 p:n ja lokakuun 24 p:n 1933 väliseltä ajalta oli maksettu täysi palkka sekä jälkimmäisestä päivästä saman vuoden joulukuun 15 p:ään 2/3 palkastaan, oikeutettiin²⁾ viimeksi mainitusta päivästä lukien edelleen saamaan 2/3 palkastaan niin kauan kuin hänen sairautensa jatkui ja kunnes todettiin, johtaisiko se pysyvään työkyvyttömyyteen.

N.s. köyhäinhoidollisten varatöiden järjestäminen. Köyhäinhoidon toimitusjohtajan anottua toimenpidettä epäsäännöllistä elämää viettävien yksinäisten tai perheestään erossa asuvien miesten avustamisen helpottamiseksi kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupungin lähimetsien raivaus- ja puhdistushakkuutöiden suorittamiseen 125,000 markkaa määräten työt suoritettaviksi varatöinä sellaisin poikkeuksin varatyömääräyksistä, että työntekijät tarvittavia ammattityöntekijöitä lukuunottamatta osoitettaisiin köyhäinhoitoviranomaisten toimesta, joiden kanssa myös oli neuvoteltava heidän erottamisestaan.

Määrärahan elo—syyskuun vaihteessa loppuessa, kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ kyseisten töiden jatkamiseen samanlaisin määräyksin kertomusvuoden loppuun edellä mainituista varoista vielä 225,000 markkaa kiinteistölautakunnan käytettäväksi, jonka alaisina työt olivat olleet.

Työttömien lähettäminen siirtolaan. Eduskunnan myönnettyä varoja siirtolain järjestämiseksi työttömille nuorukaisille ja nuorille miehille sosiaaliministeriön siirtolatoimikunta ilmoitti kaupunginhallitukselle, että toukokuun aikana otettaisiin 40 pääasiallisesti 16—20 vuotiasta helsinkiläistä työntöntä nuorukaista Lappträskin pitäjässä olevaan Latokartanon nuorisosiirtolaan yhden vuoden ajaksi. Asian kiireellisuuden vuoksi hallituksen oli pakko ennenkuin kaupunginvaltuusto oli käsitellyt asiaa valtioneuvoston huhtikuun 11 p:nä nuoriso- ja työsiirtolatoimintaa varten vahvistamien ehtojen ja ohjeiden mukaisesti ilmoittaa siirtolatoimikunnalle, että kaupunki oli valmis täyttämään sen käytettäväksi varatut siirtolapaikat sekä sitoutui suorittamaan kyseisissä ohjeissa mainitut matkakulut ja korvaukset. Valtuusto hyväksyi⁵⁾ edellä mainitun hallituksen päätöksen ja osoitti siitä aiheutuvien kulujen peittämiseen 70,000 markkaa käyttövaroistaan työttömyyden varalta.

Myöhemmin valtuusto päätti⁶⁾ täyttää Tuusulan vastaperustetussa 21—25 vuotiasten työttömien nuorten miesten työsiirtolassa sille varatut 70 paikkaa, mikäli riittävästi pyrkijöitä ilmoittautui, oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään miesten oleskelu- ja matkakulujen suorittamiseen nuorisosiirtolaan lähetettäviä varten myönnettyä määrärahaa, joka toistaiseksi riittäisi tähänkin tarkoitukseen.

Maaseudulle asutustilallisiksi siirtyvien työttömien avustamista koskevaa maatalousministeriön suunnitelmaa⁷⁾ ei vielä v. 1933 ollut ennätetty ruveta toteuttamaan, joten osa asutustilallisiksi pyrkivistä kaikkiaan 381 helsin-

¹⁾ Kvsto 11 p. lokak. 28 §. — ²⁾ S:n 19 p. syysk. 13 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 20 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 8 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 21 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 2 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 171.

kiläisestä sittemmin jo oli saanut työtä eikä niin ollen enää voinut tulla kysymykseen, minkä johdosta kaupunginhallitus oli kehoittanut työnvälitystojen toimistoa aikanaan lähettämään hallitukselle uuden luettelon asutustilallisiksi suositeltavista työttömistä. Kaupunginhallituksen maatalousministeriölle mainitun vuoden kesällä lähettämän kirjelmän¹⁾ johdosta oli valtion taholta huomautettu, ettei se voinut hyväksyä ehtoa jo suoritettun avustuksen takaisinmaksamisesta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ ilmoittaa maatalousministeriölle, että kaupunki sitoutui avustamaan Helsingissä kotipaikka-oikeutta nauttivien kaupunginhallituksen suosittelamia työttömiä siirtymään erikoisasutustoiminnasta tammikuun 10 p:nä annetun lain nojalla asutustilallisiksi suorittamalla valtiolle asutettaville työttömille välttämättömän maatalousirtaimiston, kotieläinten, siemenen y.m.s. hankintaa varten enintään 10,000 markkaa henkilöä kohden, mistä ministeriöllä oli päätösvalta erikoisasutustoiminnasta annetun lain täytäntöönpanosta helmikuun 9 p:nä annetun valtioneuvoston päätöksen nojalla.

Valokuvaajakurssin järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ puolestaan suostua siihen, että taideteollisuuskeskuskouluun järjestettäisiin valokuvaajakurssit edellytyksin, että valtio osallistui kurssien vuosikustannuksiin puolta johtajan ja opettajain palkoista vastaavalla määrällä, ja muuten voimassa olevien asetusten mukaisesti. Kurssit olisivat kaksivuotiset, ja käsittäisi ensimmäisen vuoden kurssi 12 ja toisen vuoden kurssi 10 viikkotuntia, opetuksen ollessa liitettynä keskuskoulun iltaosaston yhteyteen ja pääasiallisesti opinsuorittaneita, työpaikoissa toimivia ammatillaisia varten. Syyslukukaudella järjestettävää kurssia varten valtuusto myönsi sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 23,220 markkaa.

Varatöiden järjestäminen henkisen työn tekijöille. Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriö suunnitteli varatöiden järjestämistä myöskin työttömille henkisen työn tekijöille sijoittamalla heitä ylimääräisiin töihin valtion virastoihin ja laitoksiin, minkä töiden järjestäminen Helsingissä annettiin tehtäväksi erityiselle komitealle⁴⁾, johon kuului valtion määräämä puheenjohtaja sekä yksi valtion ja yksi kaupungin määräämä jäsen. Töitä järjestettäisiin arvion mukaan 6 kuukaudeksi n. 600—700 työttömälle, joista n. 450 helsinkiläisiä, kokonaispääväpalkan vaihdellessa 30—60 markan välillä. Siihen katsoen että kaupunki toistaiseksi oli tehnyt verraten vähän henkisen työn tekijäin keskuudessa vallitsevan työttömyyden lieventämiseksi ja että tällaisten töiden järjestäminen ilmeisesti helpottaisi kaupungin köyhäinhoitomenoja, kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ sitoutua suorittamaan valtiolle töiden järjestämiseksi kultakin niissä olleelta työttömältä helsinkiläiseltä 6 markkaa työpäivää kohden, jolloin kaupungin kustannukset nousisivat 900 markkaan työntekijää kohden koko ajalta eli yhteensä 405,000 markkaan. Kaupungin puolelta lausuttiin kuitenkin toivomus, että jos sen laitoksissa ilmaantui samanlaatuaisia sopivia töitä, komitea oli oikeutettu osoittamaan näihin enintään niin suuren määrän näitä työttömiä, että heidän kokonaispalkkionsa vastasi kaupungin tarkoitukseen maksamaa avustusta.

Lastialuksen rakentaminen kotimaassa. Jotta Suomen höyrylaiva osakeyhtiön suunnittelema, n. 285 jalan pituinen n. 2,800 D.W. tonnin lastilaiva työttömyyden lieventämiseksi ja kokemuksen saavuttamiseksi voitaisiin

¹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 171. — ²⁾ Kvsto 2 p. toukok. 5 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 25 §. —

⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 222. — ⁵⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 5 §.

rakentaa Helsingissä, Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiön veistämössä, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että kaupunki myöntäisi kyseiselle yhtiölle 500,000 markan avustuksen osallistuen tarkoitukseen tarvittavan rakennuslaskun, vesilaskualustan, yhdysteiden y. m. laitteiden rakentamiseen normaalityöpalkoin, edellytyksin, että, koska yhtiön ja eräiden ulkomaisten alimpien tarjousten välinen hinnaero oli melkoinen edellisen nousussa 15,769,500 markkaan ja jälkimmäisten ainoastaan n. 12,000,000 markkaan, valtio osaltaan myönsi riittävästi varoja hankkeen toteuttamista varten, ja ehdoin, että yhtiö ei laskenut itselleen voittoa kyseisestä työstä. Kaupunginhallitus oikeutettiin osoittamaan edellä mainittu rahamäärä Yleiset varatyöt kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan nimisestä määrärahasta²⁾).

Erinäisten yleishyödyllisten yhtymien avustukset. Kaupunginhallituksen otettua talousarvioehdotukseensa erityiset avustuserät Helsingin sokeain-talo-säätiölle, Pelastusarmeijalle, Lasten työkotiyhdistykselle, Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle, Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osastolle, Suomen lastenhoito-yhdistykselle, Helsingin kaupunkilähetykselle ja Maitopisarayhdistykselle, jotka ylläpitivät pysyväisluontoisia huoltolaitoksia mutta aikaisemmin olivat saaneet avustuksia yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahasta, kaupunginvaltuusto päätti³⁾:

että mainitut avustuksensaajat edelleen avustusten asianmukaisen käytön suhteen oli alistettava sellaiseen valvontaan, joka säädetään valtuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöissä, niin että kaksi ensiksi mainittua avustuksensaajaa olivat köyhäinhuoltolautakunnan ja muut lastensuojelulautakunnan alaiset, ollen mainitut lautakunnat velvolliset v:n 1935 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä; sekä

että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta myönsivät tarvitseville henkilöille apua, samalla kuin niiden soveltuvissa kohdin oli tehtävä ero täällä kotipaikka-oikeutta nauttivien ja muiden täällä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa köyhäinhuoltolautakunnan rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksen antajan oloista sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustusten myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistuttava niihin määräyksiin, joita köyhäinhuoltolautakunta katsoi tarpeelliseksi antaa.

Lisäavustus Lasten työkotiyhdistykselle. Kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 20,000 markan suuruisen lisäavustuksen Lasten työkotiyhdistykselle⁵⁾ sen toimintaa varten kertomusvuonna.

Valkonauhayhdistyksen avustaminen. Helsingin valkonauhayhdistykselle, joka saatuaan kertomusvuonna valtiolta entistä paljon pienemmän avustuksen oli kääntynyt avustusanomuksin kaupungin puoleen, kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ pääluokkaan Sekalaiset menot sisältyvistä käyttö-

¹⁾ Kvsto 29 p. lokak. 1 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 28. — ³⁾ Kvsto 12 p. jouluk. 1 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 24 §. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 68 ja edell. asia. —

⁶⁾ Kvsto 19 p. syysk. 18 §.

varoistaan 15,000 markkaa tilapäisenä avustuksena yhdistyksen toiminnan tukemiseksi.

Avustusanomuksen epääminen. Kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁾ edellisenä syksynä Helsingin ja sen ympäristön asujamiston taloudellisen, henkisen ja hengellisen elämän terveysttamiseksi kristillisellä pohjalla perustetun Elämän terveysttamisyhdistyksen avustusanomuksen.

Kalevalan riemujuhlain toimeenpanon avustamista koskeva esitys päätettiin ²⁾ panna pöydälle.

Kaupunginorkesterin Lontoon konserttimatkan avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ kaupunginorkesterin Lontooseen suunnitellun konserttimatkan avustamiseksi kaupungin puolesta hyväksyä musiikkilautakunnan esityksen:

että kaupunginorkesteri asetettaisiin orkesterin Lontoon matkakomitean käytettäväksi toukokuun 23 p:stä alkaen, jolloin lähtö tapahtuisi, kesäkuun 11 p:ään saakka, jolloin orkesteri jälleen palaisi Helsinkiin;

että orkesterin johtaja, jäsenet ja henkilökunta saisivat tänä aikana nauttia vahvistettuja palkka- ja kaikkia muita etujaan;

että kaupunki maksaisi myöskin tarvittavien enintään 12 ylimääräisen orkesterinjäsenen palkat ja ottaisi 5 ainoastaan soittovuodeksi eli syyskuun 1 p:stä seuraavan kesäkuun 1 p:ään orkesteriin kiinnitettyä soittajaa kyseisen matkan johdosta lisäksi puolen kuukauden ajaksi orkesterin palvelukseen;

että kaupunki myöntäisi komitealle oikeuden ilmaiseksi käyttää orkesteria kolmen ylimääräisen konsertin antamista varten Helsingissä toukokuussa matkakuluihin tarvittavan rahamäärän keräämiseksi; sekä

että kaupunki suostuisi enintään 50,000 markan määräiseen takuuseen matkakustannuksista siinä tapauksessa, että syntyisi tappiota; jos takauksia ei tarvitsisi käyttää ja matkasta jäisi ylijäämää, käytettäisiin se komitean ja musiikkilautakunnan yhteisen harkinnan perusteella Helsingin musiikkielämän edistämiseksi.

Ylimääräisten soittajien palkkaamiseksi kaupunginvaltuusto myönsi pääluokkaan Opetus- ja sivistyslaitokset sisältyvistä käyttövaroistaan 20,000 markkaa sekä samoista varoista 50,000 markkaa matkakustannusten peittämiseksi sikäli kuin matkasta syntyi tappiota yksityisten hankkimien takaussitoumusten yli.

Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistyksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan merkityistä käyttövaroistaan Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistykselle 15,000 markan kertakaikkisen ylimääräisen avustuksen yhdistyksen ylläpitämän Valtilan ulkoilmanäyttämö nimisen kesäteatterin näyttämölaitteiden kunnostamiseen.

Nuorisokokouksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ Finlands svenska folkdansring nimiselle yhdistykselle sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan 10,000 markan suuruisen avustuksen Helsingissä heinäkuun 13—16 p:nä pidettävän XI pohjoismaisen nuorisokokouksen kulujen peittämiseksi.

Avustuksen myöntäminen Voimisteluliitto r.y:lle. Voimisteluliitto r.y:n, joka oli muodostunut Suomen voimistelu- ja urheiluliitosta itsenäiseksi

¹⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 17 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 15 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. toukok. 17 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 18 §.

liitoksi, päätettyä jatkaa ensiksi mainitun liiton siihen asti joka kolmas vuosi järjestämien voimistelujuhlien pitämistä toimeenpanemalla kesäkuun 2—4 p:nä koko maata käsittävän XI voimistelujuhlan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ sille kyseistä juhlaa varten sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan enintään 25,000 markan suuruisen avustuksen maksettavaksi mikäli tämän juhlan osoitettiin tuottaneen tappiota, ollen täydellinen tilitys annettava kaupungille neljän kuukauden kuluessa juhlan pitämisestä.

Avustuksen myöntäminen Työväen urheiluliitolle. Kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ Työväen urheiluliitolle sen Helsingissä kesäkuun 28 p:n ja heinäkuun 1 p:n välisenä aikana pidettävää toista liittojuhlaa varten sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan enintään 25,000 markan suuruisen avustuksen, maksettavaksi mikäli juhlan osoitettiin tuottaneen tappiota, ollen täydellinen tilitys annettava kaupungille neljän kuukauden kuluessa juhlan pitämisestä. Kaupungin avustus maksettaisiin ainoastaan siinä tapauksessa, että valtioneuvosto katsoi voivansa suorittaa eduskunnan tähän tarkoitukseen myöntämän 200,000 markan avustuksen.

Avustusanomuksen epääminen. Kapteeni E. J. Heikkinen oli marraskuussa 1933 menettänyt henkensä siten, että joutui harhaan kulkiessaan pimeässä Turuntieltä Tilkan sotilassairaalaan johtavaa, tilusvaihdon ³⁾ aiheuttaman omistajan vaihdon jälkeen tilapäisesti valaisematonta tietä, kompastui loukkaantuen hengenvaarallisesti kiveen eikä jaksanut nousta vaan luultavasti tukehtui, jolloin hänet vasta aamun valjettua löydettiin ruumiina. Hänen leskensä, joka katsoi valaistuksen puutteen välillisesti aiheuttaneen kuoleman, anoi hädänalaiseen asemaansa viitaten kaupungilta avustusta, mutta kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾ anomuksen, koska ei ollut käynyt selville, että kapteeni Heikkisen kuolema olisi johtunut kaupungin tai sen viranomaisten tuottamuksesta.

Viranhaltijoille myönnetty eläkkeet. Alla mainituille viran- tai toimenhaltijoille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Köyhäinhoitolautakunnan lastenpäiväkoti	Heikel, A. ⁵⁾	Johtajatar	19 ¹ / ₁₀ 34	430 —
Kunnalliskoti	Enberg, S. ⁶⁾	Osastonhoitajatar	19 ¹ / ₆ 34	600 —
S:n	Borgström, K. ⁷⁾	Keittäjä	19 ¹ / ₉ 34	250 —
Kansakoulut	Finni, V. ⁸⁾	Siivooja	19 ¹ / ₆ 34	300 —
S:n	Fristedt, A. ⁹⁾	»	19 ¹ / ₁ 34	290 —
Rakennustoimisto	Lehti, J. ¹⁰⁾	Kirvesmies	19 ¹ / ₆ 34	200 —
S:n	Narinen, A. ¹¹⁾	Työntekijä	19 ¹ / ₅ 34	300 —
S:n	Pelander, K. ¹²⁾	»	19 ¹ / ₄ 34	450 —

¹⁾ Kvsto 28 p. helmik. 33 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik. 34 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 11. — ⁴⁾ Kvsto 19 p. syysk. 20 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 28 §; ks. myös tämän kert. s. 85. — ⁶⁾ Kvsto 20 p. kesäk. 15 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. syysk. 22 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 21 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. tammik. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. elok. 28 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. toukok. 18 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. huhtik. 24 §.

Leski- ja orpoeläkkeet. Alla mainituille henkilöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset, joissakin tapauksissa lyhyempiaikaiset, eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Eläkkeensaajan mies- tai isävainaja.			Eläkkeen saaja.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Virasto tai laitos, jossa on toiminut.	Nimi.	Virka tai toimi.			
Toisen kaupunginvoudin kontt.	Schönberg, A. T. ¹⁾	Ulosottoapul.	Leski	19 ¹ / ₆ 34	300
S:n	» ¹⁾	»	Poika	19 ¹ / ₆ 34	²⁾ 150
Kaupunginkanslia	Hård af Segerstad, K. ³⁾	Kansliansihteeri	Leski	19 ¹ / ₇ 34	500
Satamaliikennekonttori	Karlsson, K. E. ⁴⁾	Satamakontst.	»	19 ¹ / ₅ 34	300
Vesijohtolaitos	Eerola, T. H. ⁵⁾	Mittarinlukija	»	19 ¹ / ₃ 34	250
S:n	» ⁶⁾	»	Poika	19 ¹ / ₁₁ 33	²⁾ 150
S:n	Peltola, A. ¹⁾	»	Leski	19 ¹ / ₇ 34	300
S:n	Wolff, K. ⁵⁾	Työntekijä	»	19 ¹ / ₃ 34	300
Kaasulaitos	Winter, A. ⁷⁾	Putkityöntekijä	»	19 ¹ / ₁₁ 33	300
S:n	Ahokangas, O. ¹⁾	Lämmittäjä	»	19 ¹ / ₇ 34	300
Rakennustoimisto	Eklund, R. ⁸⁾	Apulaiskaupunginarkkitehti	»	19 ¹ / ₅ 34	400
S:n	» ⁸⁾	»	Tytär	19 ¹ / ₅ 34	⁹⁾ 250
S:n	Ahlqvist, V. ¹⁰⁾	Rakennusmest.	Leski	19 ¹ / ₆ 34	400
S:n	Laine, K. ¹¹⁾	»	»	19 ¹ / ₅ 34	400
S:n	Liljeström, U. ⁴⁾	Työnjohtaja	»	19 ¹ / ₆ 34	300
S:n	Soilander, V. ¹⁾	Muurari	»	19 ¹ / ₆ 34	300
S:n	Palin, H. ⁵⁾	Viilaaja	»	19 ¹ / ₃ 34	300
S:n	Rinne, A. ¹²⁾	Kirvesmies	Tytär	19 ¹ / ₇ 34	²⁾ 150
S:n	Rundbacka, J. ⁴⁾	»	Leski	19 ¹ / ₅ 34	300
S:n	Vallenius, S. ¹⁰⁾	»	»	19 ¹ / ₆ 34	300
S:n	Gustafsson, R. ⁶⁾	Työntekijä	»	19 ¹ / ₇ 34	300
S:n	Koskinen, A. ⁶⁾	»	»	19 ¹ / ₁₂ 33	300
S:n	Merikanto, A. ¹³⁾	»	»	19 ¹ / ₆ 34	250
S:n	Pulliainen, V. ¹⁾	»	»	19 ¹ / ₇ 34	200
Puhtaanapitolait.	Suhonen, V. ¹⁴⁾	»	»	19 ¹ / ₁₀ 34	300
S:n	Sällström, A. ¹⁴⁾	»	»	29 ¹ / ₁₀ 34	300
Kiinteistötoimisto	Weckström, E. A. ⁵⁾	Hallivartija	»	19 ¹ / ₃ 34	300

Evättyjä eläkeanomuksia. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin eläkeanomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat esittäneet: ent. liikennekonttorin vanhemman kirjurin F. Lammisen leski¹⁴⁾ Bengtsårin koulukodin ent. opettajan V. L. Müllerin leski¹³⁾, sähkölaitoksen ent. apulaiskoneenkäyttäjän A. Tassbergin leski⁶⁾, rakennustoimiston muurarin K. Kanervan leski¹⁾, rakennustoimiston työntekijän K. Laaksosen leski¹⁰⁾, rakennustoimiston työntekijän A. Lindgrenin leski⁶⁾, rakennustoimiston ent. työntekijä D. Smal¹³⁾, puhtaanapitolaitoksen ent. työntekijä F. Hartman¹⁵⁾, puhtaanapitolaitoksen työntekijän J. Johanssonin leski¹⁶⁾,

¹⁾ Kvsto 29 p. elok. 28 §. — ²⁾ Eläke maksetaan kunnes saaja täyttää 16 vuotta. —

³⁾ Kvsto 31 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 21 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. maalisk. 20 §. —

⁶⁾ S:n 24 p. tammik. 29. — ⁷⁾ S:n 28 p. helmik. 38 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 31 §. — ⁹⁾ Eläke maksetaan kunnes saaja täyttää 18 vuotta. — ¹⁰⁾ Kvsto 20 p. kesäk. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. toukok. 18 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. helmik. 16 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. lokak. 35 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. marrask. 36 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 24 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 22 §.

puhtaanapitolaitoksen työntekijän T. Laihon leski¹⁾ sekä kaupungin eri laitoksissa palvellut kirvesmies F. Tähtinen²⁾.

M. Kotschakin lastenvaatusrahasto. Kaupunginvaltuusto vahvisti³⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti määräykset M. Kotschakin lastenvaatusrahaston varain hoidosta ja käyttämisestä⁴⁾.

Kaupungin hyväksi tehdyt testamentit. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ vastaanottaa Aina ja Ivar Gordien lahjoitusrahaston, jolle tulevat varat kaupunginlakimiehen ilmoituksen mukaisesti nousivat n. 30,000 markkaan, sekä antaa lastensuojelulautakunnalle tehtäväksi määrätä rahaston korkovarojen käytöstä kuvernööri I. Gordien ja rouva A. Gordien kesäkuun 7 p:nä 1915 tekemän keskinäisen testamentin mukaisesti.

V. 1934 kuollut kunnallisneuvos V. J. von Wright oli testamentannut Helsingin kaupungille 25,000 markkaa, jonka koroista ammattiopetuslaitosten johtokunnan vuosittain tuli jakaa $\frac{9}{10}$ palkintoina ahkerille ammattikoulunoppilaille; rahaston pääoman noustua 150,000 markkaan, voitiin lakata lisäämästä siihen korkoja. Kaupunginhallituksen valvottua testamentin valtuusto päätti⁶⁾ vastaanottaa varat testamentin määräysten mukaisesti käytettäväksi.

Lahjoitettujen varain käyttö. Sen jälkeen kun C. F. Ekholmin stipendiorahastosta oli julistettu haettaviksi kolme 4,000 markan suuruista matka-apurahaa, tällainen apuraha myönnettiin⁷⁾ puuseppä K. Vaittiselle, huonekalupiirtäjä Ä. Holmbergille ja insinööri A. E. L. Kjellbergille, joista ensiksi mainittu sittemmin, pääasiallisesti vallitsevien epäedullisten valuuttaolojen vuoksi, oikeutettiin⁸⁾ siirtämään matkalle lähtönsä v:een 1935.

Kauppatieteidenkandidaatti R. Tengströmille myönnettiin⁹⁾ Gustaf Pauligin lahjoitusrahaston v:n 1933 ja 1934 korkovaroista¹⁰⁾ haettavaksi julistettu 10,000 markan suuruinen matka-apuraha.

Rafael Ahlströmin rahastojen korkovarain käyttö. Kaupunginvaltuusto päätti¹¹⁾ panna pöydälle Suomen kirjailijaliiton esityksen Rafael Ahlströmin rahastojen korkovarain käyttöä koskevien säännösten muuttamisesta siten, että suomen- ja ruotsinkielisen kirjallisuuden edistämiseksi vuosittain varatut korkovarot jaettaisiin suurin piirtein maan väestösuhteita noudattaen eikä kuten ennen tasan.

Jatkettujen neuvottelujen jälkeen lahjoittajan oikeudenomistajain kanssa valtuusto palautti¹²⁾ asian kaupunginhallitukseen.

Talousarvioasetelman uudistaminen. Niin pian kun oli nähty, mihin suuntaan sittemmin päätökseen tullut kuntien taloudenhoitoa koskevan lainsäädännön uudistus tulisi käymään, ryhdyttiin laatimaan ehdotusta talousarvioasetelman uudistamiseksi¹³⁾.

Uusi asetelma rakentui entisen kehityksen pohjalle, ja oli rahatoimenjohtaja Huplin laatimassa ehdotuksessa siinä soveltuviissa kohdin koetettu seurata samoja periaatteita kuin valtion pari vuotta aikaisemmin uudistaessa omaansa noudatettiin.

Talousarvioehdotus jakautui kahteen osaan, nimittäin hallinto- ja käyttötalouteen kohdistuvaan, joka sisälsi varsinaiset menot ja tulot, sekä muutok-

¹⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 21 §. — ²⁾ S:n 11 huhtik. 24 §. — ³⁾ S:n 2 p. toukok. 12 §; vrt. v:n 1933 kert. s. 59. — ⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 7. — ⁵⁾ Kvsto 24 p. tammik. 10 §; vrt. myös v:n 1933 kert. s. 205. — ⁶⁾ Kvsto 29 p. elok. 9 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 10 §; vrt. myös v:n 1933 kert. s. 59. — ⁸⁾ Kvsto 31 p. lokak. 23 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. jouluk. 13 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 59. — ¹¹⁾ Kvsto 2 p. toukok. 16 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. toukok. 4 §. — ¹³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 7; vrt. myös v:n 1929 pain. asiakirj. n:o 7.

sia kaupungin varallisuuden tilaan tuovat pääomamenot ja -tulot käsittävään. Varsinainen momenttien järjestely oli tarkoitettu tapahtuvaksi vasta v:n 1935 talousarvion laatimisen yhteydessä. Kaupunginhallituksen tarkoitusta varten asettaman komitean tarkastettua ehdotuksen sekä laitosten ja lautakuntain annettua siitä lausuntonsa, jolloin oli ilmennyt vain pienehköjä erimielisyyksiä, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että talousarvio pääkohdittain oli laadittava valmistetun asetelmaehdotuksen mukaisesti, huomioottaen kaupunginhallituksen esittämät paraasta päästä pienemmästä merkityksestä olevat lisäykset ja muutokset sekä talousarvion laatimisen yhteydessä mahdollisesti havaittavat hyväksyttävät lisämuutokset, sekä samalla kassa- ja tilityslaitoksen, kiinteistötoimiston, yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston johtosääntöjen²⁾ muutokset ja lisäykset talousarvion uuden rakenteen edellyttämin tavoin.

V:n 1935 talousarviota laadittaessa noudatettu uusi asetelma aiheuttaa luonnollisesti huomattavia vaikeuksia verrattaessa sen eri momenteja kertomusvuoden talousarviossa oleviin. Paljon momenteja oli siirretty toisiin kohtiin, vieläpä erinäisiä pitkän ajan kuluessa vakiintuneita jaettukin. Useita kaupungin välisten laitosten tilityseriä, joista tärkeimmät olivat vuokrat, oli nyt poiketen aikaisemmasta käytännöstä, johdonmukaisesti merkitty talousarvioon. Yleisten töiden lautakunnan ja sen alaisten toimielinten suunnitteluihin töihin varatut määrärahat eivät uudessa asetelmassa esiintyneet yhtenäisinä omassa pääluokassaan, vaan sijoitettuina eri pääluokkiin. Teknillisten laitosten talousarviossa merkittiin nyt laitosten tuottamat nettotulot, kuitenkin siten, että niiden menot ja tulot eriteltiin momentittain sarakkeen ulkopuolella.

Vuoden 1935 talousarvio. Kaupunginhallituksen laadittua ja lähetettyä kaupunginvaltuustolle v:n 1935 talousarvioehdotuksen valtuusto otti tämän käsiteltäväkseen ja vahvisti³⁾ v:n 1935 talousarvion⁴⁾, jonka loppusummat olivat seuraavat:

M e n o t.

Varsinaiset menot.

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	18,303,795: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	19,850,970: —
3. Palotoimi	»	6,942,086: —
4. Terveystenhoito	»	9,935,242: —
5. Sairaanhoidto	»	57,414,980: —
6. Köyhäinhoidto	»	53,159,114: —
7. Lastensuojelu	»	16,213,151: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	4,501,980: —
9. Opetustoimi	»	47,491,642: —
10. Sivistystoimi	»	7,428,598: —
11. Kiinteistöt	»	20,234,104: —
12. Yleiset työt	»	30,341,854: —
13. Puhtaanapito	»	12,920,550: —
14. Satamat	»	12,383,282: —

¹⁾ Kvsto 23 p. toukok. 35 § ja 30 p. toukok. 1 §. — ²⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 30, 31 ja 32. — ³⁾ Kvsto 12 p. jouluk. 1 § ja 19 p. jouluk. 1 §. — ⁴⁾ Kvston pain. asiakirj. n:ot 15, 16, 18 ja 19.

15. Teurastamo	S nk	5,559,020: —
16. Keskuskeittola	»	7,578,600: —
17. Teknilliset laitokset	»	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	5,432,180: —
19. Korot ja lainakustannukset	»	73,471,348: —
20. Verojen poistot ja palautukset	»	28,300,000: —
Yhteensä Smk		437,462,496: —

Pääomamenot.

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	Smk	80,556,872: —
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	44,548,249: —
23. Velan kuoletus	»	14,403,494: —
Yhteensä Smk		139,508,615: —
Kaikkiaan Smk		576,971,111: —

*T u l o t.**Varsinaiset tulot.*

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	391,850: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	436,200: —
3. Palotoimi	»	768,400: —
4. Terveystenhoito	»	1,438,373: —
5. Sairaanhoido	»	23,205,290: —
6. Köyhäinhoito	»	14,179,910: —
7. Lastensuojelu	»	6,358,371: —
8. Erinäiset sosiaiset tehtävät	»	154,000: —
9. Opetustoimi	»	12,283,657: —
10. Sivistystoimi	»	1,488,328: —
11. Kiinteistöt	»	54,452,706: —
12. Yleiset työt	»	4,177,070: —
13. Puhtaanapito	»	12,228,000: —
14. Satamat	»	29,506,530: —
15. Teurastamo	»	3,188,640: —
16. Keskuskeittola	»	7,685,000: —
17. Teknilliset laitokset	»	46,576,218: —
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	1,548,240: —
19. Korot ja osingot	»	33,131,785: —
20. Verot	»	201,183,600: —
Yhteensä Smk		454,382,168: —

Pääomatulot.

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot ..	Smk	32,690,000: —
22. Lainavarat	»	32,898,943: —
Säästö v:sta 1934	»	57,000,000: —
Yhteensä Smk		122,588,943: —
Kaikkiaan Smk		576,971,111: —

Talousarvioehdotuksessa huomioonotetut näkökohdat. Puheena olevassa talousarvioehdotuksessa oli lainavaroista ehdotettu käytettäväksi ainoastaan aikaisempien lainain jäännöseriä sekä kaupungin jo kertomusvuonna ottama, eräisiin kiinteistöostoihin kokonaan käytettäväksi tarkoitettu 19,910,000 markan obligatiolaina, sillä katsottiin, että lainamarkkinain nyt ollessa suotuisat oli pidättäydyttävä rasittamasta niitä uusilla lainoilla, jotta voitaisiin konvertata vanhoja. Muutenkin oli talousarvioehdotusta laadittaessa koetettu noudattaa mahdollisimman suurta säästäväisyyttä. Edellisten vuosien säästöstä oli talousarviossa osoitettu 57.0 milj. markkaa, josta määrästä kuitenkin 15.0 milj. markkaa tarkoitettiin siirrettäväksi perustettavaksi suunniteltuun käyttörahastoon ja 5.0 milj. markkaa vastaavasti verotasausrahastrastoon, jolloin talousarvion osalle jäisi 37.0 milj. markkaa.

Koska oireet talouselämän vilkastumisesta pitkän pula-ajan jälkeen olivat käyneet yhä selvemmiksi, oli mikäli mahdollista koetettava siirtyä ylen laajaksi käyneestä varatyöjärjestelmästä takaisin runsaampiin vakinaisiin töihin, minkä katsantokannan mukaisesti varatyömäärärahat oli merkitty ehdotukseen entisestään huomattavasti supistettuina. Samalla vilkastuvan yksityisen yritteliäisyyden laskettiin vaikuttavan helpottavasti myöskin köyhäinhoidon tarvitsemiin määrärahoihin, etenkin suoranaisia avustuksia varten varattuihin.

Kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksen menojen yhteismäärä osoitti 16.0 milj. markan nettolisäystä kertomusvuoteen verraten. Menojen lisäyksistä aiheutui suurin osa, 25.9 milj. markkaa, tuloa tuottavista pääomamenoista; kiinteistöostoihin oli näet varattu 8.4 milj. markkaa enemmän kuin edelliseksi vuodeksi ja tähän pääluokkaan sisältyivät myöskin yhteensä 20 milj. markan suuruiset varaukset käyttö- ja verotasausrahastrastoihin. Vähennyksistä on mainittava köyhäinhoidomenoihin kohdistuva 14.1 milj. markan ja tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kohdistuva 11.1 milj. markan suuruisen määrä. Tulosäännössä taas oli arvioitujen tulojen lisäys 16.0 milj. markkaa. Tulojen nousun aiheutti etupäässä se, että säästöä oli merkitty käytettäväksi 35.0 milj. markkaa enemmän kuin kertomusvuodeksi, mutta tuntuvampaa tulojen lisääntymistä osoittivat lisäksi satamain ja teknillisten laitosten määrärahat, nimittäin vastaavasti 4.9 ja 4.4 milj. markkaa. Tulojen vähennyksistä kohdistui 32.2 milj. markkaa lainavaroihin sekä tämän jälkeen suurimmat erät, 3.7 ja 3.2 milj. markkaa, sekalaisiin yleisiin tuloihin, joista nyt oli poistettu viranhaltijain palkkojen supistuksesta aikaisemmin aiheutunut tuloerä, sekä keskuskeittolan tuloihin. Verotuksella koottavaksi kaupunginhallitus ehdotti 198.2 milj. markkaa eli 1.2 milj. markkaa enemmän kuin kertomusvuoden talousarviossa. Kaikista talousarvioon merkityistä tuloista, tilityserät mukaanluettuina, verotus oli 29.0 %.

Seuraavassa tehdään tarkemmin selvää tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa kaupunginvaltuuston v:ksi 1935 hyväksymässä talousarviossa v:n 1934 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäiseen pääluokkaan, Yleinen kunnallishallinto, sisältyi luetellussa järjestyksessä erityisinä lukuina vanhan talousarvioasetelman kolmanteen pääluokkaan luetut kaupunginvaltuuston, revisionilaitoksen, kaupunginhallituksen, rahatoimiston, tilastotoimiston ja verotusvalmistelun menot sekä kahdeksannentoista pääluokan, Eläkkeet ja apurahat, menot kokonaan ja erinäiset osittain kolmanteen, osittain yhdeksäntöentoista pääluokkaan ennen sisältyneet menoerät käsittävä luku Erinäiset hallintomenot. Toisessa luvussa aiheutti lisäyksen etupäässä vuosi-

tilintarkastajain ja inventtaajain palkkioihin varatut varat, jotka oli arvioitu ottaen huomioon päätökset inventtaajain ¹⁾ lukumäärän lisäämisestä ja palkkion korottamisesta sekä v:n 1932 jälkeen ensimmäisen täydellisen kiinteän omaisuuden katselmuksen toimittamisesta. Kaupunginhallituksen asiamies-osaston tilapäisen työvoiman määrärahaan sisältyi uusi erä Verojäämien perimispalkkio kaupunginhallituksen päätöksen ²⁾ mukaisesti, että verojäämien perimistä varten oli asiamiesosastolle otettava tilapäinen lainopillinen apulainen. Osaston oikeudenkäyntien aiheuttamien menojen momentin lisäyksen aiheutti valtuuston v. 1934 päättämä ³⁾ lisämääräraha. Rahatoimiston tilapäisen työvoiman palkkain lisääntyminen 45,000 markalla johtui m. m. perustetun verohuoltotoimiston ⁴⁾ palkoista. Viimeisen luvun menojen vähentyminen aiheutui siitä, että uuden talousarvioasetelman mukaan teknillisten laitosten eläkkeet ja apurahat esiintyivät asianomaisten laitosten kohdalla. Uuden asetelman mukaan autoasemien puhelinmaksut oli siirretty kiinteistöjen pääluokkaan ⁵⁾.

Oikeus- ja järjestystoimi nimiseen toiseen pääluokkaan kuuluivat erillisinä lukuina entisen toisen pääluokan luvut Maistraatti, Ulosottolaitos, Raastuvanoikeus, Syyttäjistö ja Raatihuoneen arkisto, joista viimeksi mainittu nyt oli muutettu Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkisto nimiseksi, sekä niinikään kukin oman lukunsa muodostaen, kolmanteen pääluokkaan kuuluneet rakennustarkastuksen, julkisivupiirustusten tarkastuksen, holhouslautakunnan ja henkikirjoituksen menot samoin kuin koko entinen viides pääluokka, Poliisilaitos. Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkiston painatus- ja sidontamäärärahassa oli otettu huomioon valtuuston myöntämä ⁶⁾ määrärahan korotus tuomiokirjain sidontaa varten. Poliisilaitoksen menoihin oli lisätty pari aivan vähäpätöistä uutta määrärahaa, Tarverahat ja Sairaanhoidokustannukset, yhteensä 6,750 markkaa.

Kolmannen pääluokan, Palotoimi, muodosti aikaisemmin vastaavat menot käsittänyt neljäs pääluokka. Vuokramäärärahaan oli tilitysvuokran lisäksi valtuuston päätöksen mukaisesti sisällytetty vuosivuokra palokunnan käytettäväksi luovutetusta Lauttasaarenkadun varastoalueella n:o 6 olevasta vajasta ⁷⁾. Pääluokan toisena lukuna oli avustus Suomen palosuojeluyhdistykselle, 40,000 markan vuokrakorvaus yhdistykselle vuokratta palopäällystökouluna käytettäväksi luovutetusta pohjoisesta paloasemasta ⁷⁾.

Terveystenhoito nimiseen neljänteen pääluokkaan luettiin samat menot kuin vastaavaan entiseen pääluokkaan, ollen huomattavia muutoksia toimeenpantu vain eri menoryhmien järjestelyssä. Jakoa uusiin lukuihin oli noudatettu, joten niiden lukumäärä nyt entisten kolmentoista sijasta nousi kahdeksaantoista. Ensimmäiseen lukuun, Terveystenhoitolautakunta ja sen toimisto, oli yhdistetty terveydenhoitolautakunnan sekä lääkärien ja sairaanhoidohenkilökunnan menot, käsittäen se lisäksi vähävaraisten kättilöapua sekä rokotusainevarastoa varten varatut määrarahat, jotka ennen olivat kuuluneet lukuun Poliklinikat ja muu sairaanhoito. Tähän lukuun oli lisäksi valtuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti merkitty uusi määräraha sukupuolineuvontaa varten. Seuraavat luvut, Terveysolojen valvonta, johon oli siirretty viimeiseksi momentiksi ensimmäiseen lukuun ennen kuulunut ruokanäytteiden ostomääräraha, Terveystieteiden tutkimusten laboratorio, Eläinlääkintöosasto, Maidontarkastamo, Asuntotarkastus ja Ammattientarkastus, oli yhdistetty

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 81. — ²⁾ S:n s. 209. — ³⁾ S:n s. 47. — ⁴⁾ S:n s. 84. — ⁵⁾ S:n s. 70. — ⁶⁾ S:n s. 46. — ⁷⁾ S:n s. 23.

yhteisen tarkastustoimen otsakkeen alaisiksi. Eläinlääkintöosaston tilapäisen työvoiman määrärahaa laskettaessa oli otettu huomioon valtuuston päätös ¹⁾ terveydenhoitolautakunnan vahvistamien makkaratehtaiden valvojain palkkioiden merkitsemisestä talousarvioon. Huoltotoimeen kuuluviksi luettiin seuraavat yhdeksän lukua, joista järjestyksessä toinen, kolmas, neljäs, viides ja kahdeksas oli muodostettu erittelemällä aikaisempia yksityisiä määrärahoja: Tuberkuloosihuolto, Poliisilaitoksen suojeluosaston sairasosasto, Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto, Sielullisesti sairaiden naisten keskuskoti, Sielullisesti sairaiden miesten keskuskoti, Koululuhammasklinikka, Terveystoimisto, Veneeristen tautien poliklinikka ja Desinfioimislaitos. Rouva E. Söderlund-Bylinin sairaskodille, jonka hoidokit oli siirretty Loviisankadun n:oissa 6—8 sijaitsevaan kaupungin tuberkuloottisten perheiden asuntolaan ²⁾, ennen myönnetty avustus poistui näin ollen. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston lukuun oli viimeisenä momenttina liitetty lukuun Poliklinikat ja muu sairaanhoito ennen kuulunut henkisesti sairaiden perhehoidon määräraha nimellä Perhehoito. Veneeristen tautien poliklinikan tilapäisen työvoiman määrarahassa oli huomioitu uuden vahtimestarin palkka ja uuden hoitajattaren palkka, yhteensä 10,800 markkaa. Pääluokan viimeistä edelliseen lukuun, Avustukset, oli poimittu kaikki entiseen yhdenteentoista lukuun kuuluneet yksityisten hoitolaitosten avustuspäämäärärahat, joita ei ollut sijoitettu muihin lukuihin ja viimeinen luku, Käyttövarat, järjestyksessä kahdeksastoista, sisälsi valtuuston arvaamattomiin tarpeisiin käytettäväksi varatut varat.

Viidennen, Sairaanhoito nimisen pääluokan menojen lisäys oli sangen huomattava. Siinä Kivelän ja Nikkilän sairaalain määrarahat kohosivat laitosten laajentamisen ja niiden henkilökunnan lisäämisen johdosta ³⁾. Kivelän sairaalan tilapäistä työvoimaa varten varatuissa varoissa oli otettu huomioon uusi 4,500 markan erä potilaiden hammashoitoa varten. Erinäisten sairaanhoitomenojen luvun nimikkeeseen Erinäiset menot oli lisätty 100,000 markan suuruinen uuden talousarvioasetelman aiheuttama momentti Poistot ja palautukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Kuudennen pääluokan, Köyhäinhoito, ennen järjestyksessä yhdeksännen, menojen vähentyminen v:een 1934 verraten johtui taloudellisen elämän alalla syntyneen nousun aiheuttamasta työtilaisuuksien lisääntymisestä, joka tosin vielä aluksi oli päässyt oleellisesti helpottamaan vain ruumiillisen työn tekijäin asemaa, mutta kuitenkin huomattavasti oli keventänyt köyhäinhoidon työtaakkaa. Köyhäinhoitolautakunnan lakkautetun lastenpäiväkodin menot käsittävä luku oli nyt poistettu ja lisätty uusi luku, Avustukset, johon köyhäinhoitolautakunnan käytettäväksi oli yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille varatusta yhteismäärärahasta siirretty Helsingin sokeaintalo-säätiölle ja Pelastusarmeijalle köyhäinhoitolautakunnan toimesta annettavat avustukset, yhteensä 65,000 markkaa. Köyhäinhoitolautakunta ja sen kanslia nimisen ensimmäisen luvun menojen vähennys kohdistui miltei kokonaan tilapäisen työvoiman määrärahaan, johtuen v:n 1935 alusta lukien voimaan tulevan köyhäinhoidon uuden ohjesäännön ⁴⁾ mukaisesta erinäisten virkain uudelleenjärjestelystä. Momentille Palkkiot sisältyvissä menoissa syntyi myös pieni vähennys sen johdosta, että edellä mainitun ohjesäännön mukaan tulisi useimpien jaostojen puheenjohtajana toimimaan köyhäinhoitoviraston virkamies palkkiotta sekä jaostot yleensä olemaan vain kolmi-jäsenisiä, ja sääntöpalkkaiste nvirkain määräraha oli laskettu huomioonottaen

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 43. — ²⁾ S:n s. 22. — ³⁾ S:n s. 85. — ⁴⁾ S:n s. 82.

aikaisemmin päätetyt¹⁾ virkajärjestelyt. Edellä mainitulta tilapäisen työvoiman momentilta oli siirretty luvun Tilivirasto, ent. Kassa- ja tilivirasto, tilapäisen työvoiman määrärahaan 4 ylim. avustavan kassanhoitajan palkkiot, yhteensä 64,800 markkaa.

Seitsemänten pääluokkaan, Lastensuojelu, lisättiin uusi Avustukset niminen luku, johon merkittiin osa entistä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspääluokkaa lastensuojelulautakunnan käytettäväksi. Lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahaan sisältyi erä v. 1932 laajennetun vastaanottokodin²⁾ hoitajatarharjoittelijan vuosipalkkaa varten, jota ei ollut merkitty kertomusvuoden talousarvioon. Kokonaan uuden momentin muodostivat kaupungin haltuun otettavan Toukolan lastenhoidon neuvonta-aseman menot, jotka valtuuston päätöksen³⁾ mukaisesti merkittiin talousarvioon.

Kahdeksas pääluokka, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, sisälsi ennen kunnallishallinnon pääluokkaan kuuluneet luvut Oikeusaputoimisto ja Työnvälitystoimisto, entisen sekalaisten menojen pääluokan luvut Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet ja Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat sekä lisäksi Urheilu nimisen luvun, jonka ensimmäisenä nimikkeenä oli ennen kunnallishallinnon pääluokkaan kuulunut luku Urheilulautakunta ja toisena, Avustukset nimisenä, erinäiset entisen sekalaisten menojen pääluokan lukuun Sekalaiset määrärahat sisältyneet voimistelun ja urheilun edistämismäärärahat. Luku Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat alennettiin 300,000 markan suuruisiksi oltuaan ennen 750,000 markkaa, koska joukko siitä ennen myönnettyjä apurahoja merkittiin muiden pääluokkien kohdalle. Pääluokan suurimmat muutokset kohdistuivat kuitenkin lukuun Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet, jonka loppusumma, osoittaen sekin osaltaan taloudellisen elämän parantumista, huomattavasti laski.

Yhdeksänten pääluokkaan, Opetustoimi, oli muutetussa järjestyksessä siirretty Opetus- ja sivistyslaitokset nimiseen pääluokkaan ennen kuuluneet menot lukuunottamatta seuraavaan pääluokkaan siirrettyjä erinäisten sivistyslaitosten menoja sisällyttäen puheena olevaan pääluokkaan myöskin Ammattioppilaslautakunta niminen luku kunnallishallinnon pääluokasta. Suurinta muutosta osoittivat suomenkielisten kansakoulujen määrärahat, joiden korotukset aiheutuivat etupäässä Kallion uuden kansakoulun lisäakustannuksista. Vaikka aika olikin parantunut, olivat lasten vanhemmat edellisinä vuosina vallinneen työttömyyden johdosta siinä määrin köyhtyneet, että oli välttämätöntä jakaa vaatteita ja ruoka-annoksia entistä suuremmille oppilasjoukoille. Yleisten laitteiden kunnossapitoa varten oli tähän lukuun merkitty uusi 18,000 markan suuruinen momentti. Kuten suomenkielisille kouluille oli ruotsinkielisistäkin varten merkitty uusi määräraha Yleisten laitteiden kunnossapito, 10,000 markan suuruinen. Lastentarhain luvun määrärahoja laskettaessa oli noudatettu valtuuston päätöstä Vallilan ja Barnabon lastentarhain tilapäisten kokopäiväosastojen vakinaistamisesta⁴⁾. Pasilan lastenseimen avustuspääluokkaan oli nyt lisätty se 15,000 markan erä, joka aikaisemmin oli sisältynyt yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspääluokkaan. Yleiset ammattikoulut nimiseen lukuun ennen luetut eräiden koulujen apurahat sekä taideteollisuuskeskuskoulun, teknillisen opetuksen y. m. määrärahat luettiin nyt kuuluviksi omaan erityiseen lukuunsa, Avustukset. Kyseiseen lukuun sisältyvä taideteollisuuskeskuskoulun määräraha

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 44 ja 86. — ²⁾ S:n s. 50. — ³⁾ S:n s. 85. — ⁴⁾ S:n s. 86.

oli laskettu ottaen huomioon valtuuston järjestettäväksi päättämien valokuvaajakurssien¹⁾ opetuspalkkiot, jotka oli määrätty 40 markaksi tunnilta.

Sivistystoimi nimiseen kymmenenteen pääluokkaan oli siirretty aikaisemmin opetus- ja sivistyslaitosten menot käsittäneeseen pääluokkaan kuuluneet luvut Kaupunginkirjasto, Museo, Musiikkilautakunta sekä Erinäiset sivistyslaitokset, viimeksi mainittu Avustukset nimisenä, ollen tähän lukuun sisältyvät määrärahat merkitty musiikkilautakunnan käytettäväksi. Kaupunginkirjaston palkkiomäärärahaan oli lisätty kirjaston kirjavaraston inventaustarkastajain²⁾ palkkiot toimitetuista kolmesta tarkastuksesta, yhteensä 600 markkaa. Musiikkilautakunnan alaisen kaupunginorkesterin palkkoja laskettaessa oli huomioitu valtuuston päättämä³⁾ orkesterin viiden siihen asti vain 9 kuukaudeksi vuodessa kiinnitetyn soittajan viran muuttaminen koko vuodeksi palkatuiksi soittajanviroiksi sekä kahden uuden soittajanviran perustaminen orkesteriin. Pääluokan viimeiseen lukuun sisällytettyjen taidelaitosten avustusten saannin ehdoksi valtuusto päätti asettaa, että Suomen kansallisteatteri ja Svenska teatern antoivat vähintään 25, Helsingin kansanteatteri vähintään 10 ja Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

Yhdenteentoista pääluokkaan, Kiinteistöt, kuului aikaisempiin pääluokkiin Kiinteä omaisuus, Yleiset työt ja Sekalaiset menot ennen luettuja määrärahoja. Sen luku Siirtolapuutarhat oli nyt omaksi luvukseen muodostettu ent. vastaavan pääluokan nimike ja lukuun käyttövarat oli yhdistetty tämän pääluokan valtuuston käyttövarat käsittävän luvun lisäksi saman pääluokan sekalaisiin menoihin kuulunut kiinteistölautakunnan tilapäismenoja varten varattu määräraha. Geodeettisten kojeiden hoitoa varten lukuun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto ennenkin sisältynyt määräraha oli nyt varattu myöskin niiden hankintaa varten ja uutena sisältyi lukuun 10,000 markan suuruinen määräraha Kaupungin omistamien rakentamattomien tonttien ja alueiden hoito. Ent. luku Maatalousosaston hoitamat tilat oli muutettu Maatalousosasto nimiseksi. Lukuun Talo-osasto kuuluivat Hallinto ja hoito otsakkeen alaisina nimikkeet Kaupungin talot, Poliisihuoneistot, Kunnalliset työväenasunnot sekä Kauppa-hallit, kioskit ja torit, sekä otsakkeen Rakennusten korjaukset alaisiksi yhdistettyinä ja yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi merkittyinä erinäiset aikaisemmin yleisten töiden pääluokan lukuun Rakennukset ja talot kuuluneet yleisen kunnallishallinnon, oikeus- ja järjestystoimen, palolaitoksen, terveydenhoidon, lastentarhain ja kirjaston rakennusten ja huoneistojen, työväenasuntojen sekä erinäisten rakennusten korjausten y. m. menoerat. Sen viimeistä edelliseen nimikkeeseen oli kahdessa vuodessa toimitettavaa sähköjohtojen uudelleen asentamista varten merkitty ensimmäinen erä 125,000 markan suuruisena. Luvun viimeiseen nimikkeeseen oli merkitty kaksi uutta määrärahaa, Kirstinkadun entisen kansakoulutalon huoneiston sisustamiseen valtuuston päätöksen⁴⁾ mukainen määrä sekä korvauksena rakennustoimiston yleiskustannuksista 214,873 markkaa. Ent. luvun Kansanpuistot, siirtolapuutarhat ja urheilukentät nimikkeistä oli jo mainitun siirtolapuutarhain luvun lisäksi muodostettu luvut Kansanpuistot sekä Urheilu- ja pesäpallo-kentät. Edellisen luvun korjausmäärärahassa oli huomioitu erä valtuuston päättämää Mustikkamaan uimarannan hiekoittamista⁵⁾ varten; palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määräraha oli laskettu ottaen

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 57. — ²⁾ S:n s. 45. — ³⁾ S:n s. 86 ja 87. — ⁴⁾ S:n s. 25. — ⁵⁾ S:n s. 32.

huomioon valtuuston päätös¹⁾ uuden eläintenhoitajanviran perustamisesta Korkeasaaren eläintarhaan. Jälkimmäisen luvun menoihin oli liitetty otsakkeen Korjaus ja kunnossapito alaisina erinäiset ent. yleisten töiden pääluokan korjausmäärärahat yleisten töiden lautakunnan käytettäviksi merkiten lukuun lisäksi muutamia uusia määrärahoja rakennustoimiston katurakennusosaston tarpeisiin. Erinäisiin menoihin varatut varat käsittävään lukuun kuuluivat muutamit kiinteän omaisuuden pääluokkaan ja sekalaisten menojen pääluokkaan aikaisemmin luetut menoerät sekä uudet momentit Autoasemien puhelinkustannukset²⁾, joka oli erotettu itsenäiseksi puhelinmaksujen ja uusien puhelimien määrärahasta, 90,000 markan suuruisena, ja Poistot ja palautukset 800,000 markkaa. Siihen lukuun, joka oli nimeltään Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset, oli siirretty osa määrärahoja yleisten töiden pääluokasta. Köyhäinhoidon rakennusten kohdalle oli lisätty 25,000 markan määräraha uusia vartijankoujuja varten kunnalliskotiin, tulli- ja satamarakennusten menojen kohdalle 29,300 markan määrä passintarkastuskojun rakentamiseksi Eteläsatamaan ja vartiokoujuja varten Länsisatamaan sekä kaikkien laitosten yhteisten menojen kohdalle 376,870 markan erä, Korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista. Teurastamon rakennuksiin kohdistuva 120,000 markan suuruinen määräraha oli samoin uusi. Paitsi jo lueteltuja laitoksia varten oli tässä otettu huomioon terveydenhoidon, sairaalain, lastensuojelun, kansakoulujen ja ammattiopetuslaitosten rakennusten korjausmenot.

Yleiset työt nimisen kahdennentoista pääluokan kohdalle merkityt arviomenot lisääntyivät suurin piirtein 7,000,000 markkaa v:n 1934 talousarvion vastaaviin menoihin verraten, jolloin kuitenkin eri lukuihin aikaisemmin kuuluneet uudistoiden nimikkeet oli siirretty pääomamenojen ryhmään. Pääluokkaan kuuluivat, hieman muutettuina, vastaavan aikaisemman pääluokan luvut Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto, Tilivirasto, Kadut ja tiet, Viemärit, Istutukset, Varasto, Työntekijäin erinäiset edut, Käyttövarat sekä uutena lukuna Erinäiset menot, johon merkittiin 50,000 markan määräraha poistoja ja palautuksia varten. Yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston sääntöpalkkaisten virkain määräraha oli kohonnut johdun valtuuston päättämästä eräiden rakennustoimiston virkain uudelleenjärjestelystä¹⁾, joka koski myöskin palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määrärahaa. Myöskin tiliviraston menot käsittävän luvun määräraha Sääntöpalkkaiset virat oli laskettu valtuuston edellä mainitun päätöksen mukaisesti. Tämän luvun palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määräraha poistettiin siitä, mutta merkittiin samalla lukuun uusi momentti Korvaus kannannasta, 600 markan suuruinen. Kadut ja tiet nimiseen lukuun oli merkitty myöskin kustannukset katujen, teiden ja yleisten paikkojen valaistuksesta, jotka aikaisemmin olivat olleet katuvalaistuksen pääluokassa, kustannukset katujen y. m. puhtaanapidosta, joka oli uusi tilityserä, sekä kustannukset yleisistä vesiposteista, jotka oli siirretty sekalaisten menojen pääluokasta. Neljanteen lukuun, Viemärit, sisältyvien menojen lisääntymisen aiheuttivat Kyläsaaren puhdistuslaitoksen käyttö- ja hoitomäärärahan kohoaminen, koska sinne nyttemmin oli johdettu puhdistettavaksi entisestään kolminkertaistunut likavesimäärä³⁾, sekä uusi määräraha rakennustoimiston katurakennusosaston putkivalimon tontin vuokran maksamiseksi valtuuston päätöksen⁴⁾ mukaisesti. Luvussa Istutukset oli

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 87. — ²⁾ S:n s. 66. — ³⁾ S:ns. 27. — ⁴⁾ S:n s. 17.

uudet momentit Lasten kiikkuja ja Alppilan lintulammikkojen ruoppaus, sorastus ja reunojen korjaus, yhteenlaskettuina 75,000 markkaa. Tähän lukuun sisältyi myös momentti Kaupunginpuutarhan rakennukset Eläintarhassa, joka ennen oli kuulunut vastaavan pääluokan lukuun Rakennukset ja talot. Lukuun Varasto liittyvään nimikkeeseen Konepajat oli merkitty 27,500 markan suuruinen uusi määräraha moottoripyörän hankintaa varten. Pääluokan viimeiseen, Käyttövarat nimiseen lukuun kuului ent. samannimisen pääluokan lukuun Arvaamattomiin tarpeisiin ja varatöihin sisältyneet kaupungin hallituksen käyttövarat ja saman pääluokan lukuun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto kuuluneet lautakunnan käyttövarat.

Kolmannentoista pääluokan, Puhtaanapito, lukuun Tilivirasto sisältyi uusi momentti, Korvaus kannannasta, 3,000 markan suuruinen. Luku Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito oli muodostettu yhdistämällä ent. tämän nimiseen lukuun Uudishankinnat ja uudistytöt niminen ja määrärahassa Uudistytöt oli otettu huomioon erä valtuuston Kyläsaaren kuormaustalokalle rakennettavaksi päättämän ruokailuvajan¹⁾ teettämiseen. Lisäksi oli luvussa uusi 5,000 markan suuruinen momentti poistoja ja palautuksia varten.

Neljännentoista pääluokan, Satamat, luvut, Satamalautakunta ja satamahallintotoimisto, Satamaliikenne, Satamakannanta ja Käyttövarat, olivat aikaisemmassa talousarvioasetelmassa muodostaneet kunnallishallinnon pääluokan luvun Satamahallinto. Toisen, satamaliikenteen luvun menoissa oli tapahtunut huomattava menojen nousu johtuen suurin piirtein siitä, että sen nimikkeeseen Erinäiset menot sisältyi uusia määrärahoja satama-alueen valaistus- ja puhtaanapitotaroituksiin yhteensä 1,978,900 markkaa. Lukuun Satamakannanta oli lisätty 18,000 markan suuruinen uusi momentti nimeltä Autopuhelimet. Lukuun Satamien korjaus ja kunnossapito sisältyvät määrärahat oli merkitty yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi; ne olivat v:n 1934 talousarviossa yleensä kuuluneet yleisten töiden pääluokkaan. Uusina merkittiin tähän lukuun momentit Sörnäisten keskimmäisen pistolaiturin uusiminen, 800,000 markkaa, Masutin pistolaiturin uusiminen, 380,000 markkaa, sekä Korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista, 554,067 markkaa. Eri lukuun, Avustukset, oli sisällytetty merimieshuoneen ja Suomen meripelastusseuran huoneistoista maksettavia uusia tilityseriä.

Teurastamon menot käsittävän viidennentoista pääluokan määrärahoissa oli yleensä havaittavissa paljon, vaikkakin pienehköjä muutoksia, nähtävästi johtuen siitä, ettei vasta lyhyen aikaa toimineen teurastamon käytettävien varojen merkitsemisen suhteen vielä omattu riittävää kokemusta. Sen sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa laskettaessa oli otettu huomioon valtuuston päätös²⁾ lihantarkastamon kassanhoitajanviran siirtämisestä 6 palkkaluokasta 4:nteen.

Kuudenteentoista pääluokkaan luetut keskuskeittolan menot oli arvioitu pienemmiksi kuin v:n 1934 talousarviossa, edellyttäen, että tämän laitoksen liikevaihto jonkun verran laskisi, kun köyhäinhuoltolautakunnan ei todennäköisesti enää taloudellisten olojen hieman parannuttua, tarvitsisi käyttää sitä samassa määrin kuin siihen asti. Uutena momenttina sisältyi pääluokkaan 20,000 markan suuruinen määräraha kaluston kunnossapitoa varten.

Seitsemänteentoista pääluokkaan, Teknilliset laitokset, luettiin, vaikkakin eri tavalla kuin ennen ryhmiteltyinä, samat menoerät kuin v:n 1934 talousarvion samannimiseen pääluokkaan, vesijohto-, kaasus- ja sähkölaitoksen

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 25. — ²⁾ S:n s. 44.

uudistoiden ja -hankintain nimikkeitä lukuunottamatta, joista kustakin oli tähän pääluokkaan kunkin laitoksen asianomaisiin yhteisiin sekalaismenoihin otettu ainoastaan kaluston hankintamäärärahat sekä niiden käyttövaranimikkeen kohdalle kaupunginhallituksen käyttövarat. Kuten kertomusvuoden talousarviossa oli nytkin jokaisen laitoksen menoissa otettu huomioon 1/3 teknillisten laitosten hallituksen kuluista. Ensimmäiseen lukuun, Vesijohtolaitos, merkityt menot oli kaikkiaan jaettu nimikkeisiin Hallinto, Kassa ja tilivirasto, Käyttö, Jakelu, Yhteiset sekalaismenot ja Käyttövarat; jälkimmäisissä luvuissa Kaasulaitos ja Sähkölaitos oli kummassakin näiden nimikkeiden lisäksi Katu- ja satamavalistus niminen. Yhteisiin sekalaismenoihin sisältyi 262,512 markan suuruinen uusi määräraha Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin. Jotta ilman muuta voitaisiin laskea laitoksen tuottama nettomäärä, oli sen laitteiden arvon kuoletukset ja pääoma-arvon korko, jotka tulopuolella sisältyivät korkojen ja osinkojen sekä kaupungin omaisuudesta saatujen pääomatulojen osastoihin, merkitty, vesijohtolaitoksen kohdalla 4,500,000 markan ja 7,455,000 markan suuruisina. Kaasulaitoksen luvussa jakelun nimikkeessä korjausten ja muiden kustannusten momentilla kaasumittarien korjaus- ja kunnossapitovarat oli laskettu ottaen huomioon valtuuston päätös¹⁾ v:n 1934 määrärahan ylittämisestä 85,000 markkaa ja huoneistomenot oli samoin laskettu ottaen huomioon työpajan siirtämistä Kampin alueelle koskeva päätös²⁾. Yhteisten sekalaismenojen kohdalle oli ennen esiintymättömänä eränä merkitty 322,788 markkaa osuutena kaupungin suorittamiin eläkkeisiin sekä laitteiden arvon kuoletusta 6,730,000 markkaa ja pääoma-arvon korkoa 4,582,270 markkaa. Sähkölaitoksen yhteisiin sekalaismenoihin oli samoin merkitty osuuden kaupungin suorittamiin eläkkeisiin käsittävä uusi määräraha, 188,580 markkaa, sekä laitteiden arvon kuoletusta 12,060,000 markkaa ja pääomaarvon korkoa 8,065,000 markkaa.

Kahdeksannentoista pääluokan, Sekalaiset yleiset menot, ensimmäiseen lukuun oli siirretty erinäiset ent. sekalaisten menojen pääluokan määrärahat ja kiinteän omaisuuden pääluokasta Kulosaaren sillan tulojen käyttö- ja korjauskustannusten erä. Lisäksi siihen oli sijoitettu seuraavat uudet määrärahat: Helsinki-seura, avustus, 20,000 markkaa, Suomen sukututkimusseura, 30,000 markkaa, Taideteosten osto, 75,000 markkaa, ja Sekalaisten tulojen poistot ja palautukset, 150,000 markkaa. Pääluokan toinen luku, sisälsi kaupunginvaltuuston ja -hallituksen yleiset käyttövarat sekä uuden 3,500,000 markan suuruisen määrärahan Työläispalkkojen korottamisen varalta, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Korot ja lainakustannukset niminen yhdeksästoista pääluokka käsitti entisen talousarvioasetelman ensimmäisen, velkain pääluokan korko- ja sekalaisten menojen lukuihin luetut menoerät, jotka nyt oli jaettu lukuihin Vakautetun velan korot, Tilapäisluoton korot sekä Kustannukset ja poistot. Ensimmäisessä luvussa oli erotettu ulkomaisessa rahassa maksettavat obligatiolainat, joiden korko oli muunnettu Suomen markoiksi lainoja otettaessa vallinneiden valuuttakurssien mukaan, ja Suomen rahassa maksettavat sekä rakennus- ja velkakirjalainat. Luvussa Kustannukset ja poistot oli korkojen ja kuoletusten kurssitappiot erotettu eri momenteiksi ja lisätty siihen 25,000 markkaa käsittävä momentti Poistot.

Kahdennenkymmenennen pääluokan, varsinaisten menojen viimeisen, joka käsitti verojen poistot ja palautukset, ainoaan lukuun oli siirretty suurin

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 53. — ²⁾ S:n s. 25.

osa ennen käytetyn talousarvioasetelman sekalaisten menojen pääluokan määrärahaa Verotusvarojen ja muiden tulojen poisto ja palautus muiden kuin verotulojen poistojen tultua siirretyiksi asianomaisiin pääluokkiin. Kunnallis- ja muiden verojen poistoja ja palautuksia varten otettiin kaksi eri momenttia käytäntöön.

Kahdennestakymmenennestäensimmäisestä pääluokasta, Tuloa tuottavat pääomamenot, lukien alkoi pääomamenojen ryhmä. Ensimmäisenä oli ent. kiinteän omaisuuden pääluokkaan aikaisemmin sisältynyt luku Kiinteistöostot, johon oli merkitty määrärahat valtuuston päättämien uusien kiinteistöjen ¹⁾ ostoa varten sekä jo ennenkin päätettyjen hankintain kauppahintain suorittamisen jatkamiseksi, m. m. Aktiebolaget parkstad Vanda puistokylä osakeyhtiön ja Malmin kalkkihiekkatiilitehdas osakeyhtiön osakkeiden sekä Tomtbackan, Nackbölen ja Långforsin tilojen ostoa varten. Luvun Talorakennukset menot oli tarkoitettu yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi; lukuun oli sijoitettu ent. pääluokan Yleiset työt uudis- ja muutusrakennusmäärärahat, 280,000 markkaa, teurastamon lopputöitä varten ²⁾ sekä 115,000 markkaa teurastamon varanavetan ²⁾, 855,000 markkaa teurastamon vuotavaraston ja 2,000,000 markkaa tulevan linja-autoaseman töitä varten. Samoin oli lukuun Satamat sijoitettu yleisten töiden lautakunnan käytettävänä olevat ent. yleisten töiden pääluokan saman nimisen luvun uudistoiden nimikkeen katujen ja laiturien päällystysmäärärahaa lukuunottamatta sekä lisätty uusia eriä yhteensä 5,968,830 markkaa, josta suurimmat erät olivat 4,000,000 markkaa Rahapajanrannalle rakennettavan tavarasuojan perustuksia ja rautabetonirakenteita varten ja 220,000 markkaa Masutin pistolaiturin jatkamiseen ja tihtaalin pystyttämiseen sen pohjoispuolelle sekä 1,600,830 markkaa korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Ent. teknillisten laitosten pääluokan saman nimisten lukujen uudistoiden ja -hankintain nimikkeistä kaluston hankintaan varattuja varoja lukuunottamatta, oli muodostettu luvut Vesijohtolaitos ja Kaasulaitos. Edelliseen oli merkitty uusia määrärahoja ³⁾ vesijohtojen laskemiseksi Turuntien eri osiin yhteensä 957,000 markkaa, Rajasaarenkatuun 250,000 markkaa, Kivelänkatuun 128,000 markkaa, Arabiankadun ja Pohjolankadun väliseen Käpyläntien osaan 299,000 markkaa, Hietasaarenkatuun Tarmonkadusta etelään päin 124,000 markkaa ja Mittaajankatuun Melkönkadun ja IV poikkikadun välille ja viimeksi mainittuun katuun Mittaajan- ja Saukonkatujen välille 113,000 markkaa sekä vesijohtojen uusimista varten Unioninkadussa Etel. Makasiini- ja Bernhardinkadun välillä 130,000 markkaa ja Pohj. Esplanaadikadussa Katariinan- ja Helenankadun välillä 104,000 markkaa. Kaasulaitoksen lukuun sisältyi pääputkiverkon laajennus- ja uusimismomentille määrärahoja yhteensä 2,488,000 markkaa ⁴⁾, josta osa valtuuston päätösten mukaisia töitä varten, jotka jo oli suoritettu; suurin osa, 2,275,000 markkaa, kohdistui osaksi suoritettuun johtojen laskemiseen Sörnäisten rantatiehen, Hakaniementoriin, Siltasaarenkatuun, Unioninkatuun, Senaatintoriin ja Fabianinkatuun. Luku Sähkölaitos sisälsi Teknilliset laitokset nimisen ent. pääluokan luvun Sähkölaitos uudistoiden ja -hankintain nimikkeen kaluston hankintamäärärahaa lukuunottamatta. Lukuun oli merkitty uusi 80,000 markan määräraha uuden tikapuuauton ostoa varten Töölön valaistuspiirin laajentumisen takia. Kokonaan uutena lukuna sisältyi tähän pääluokkaan Muut sijoitukset niminen,

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 7 ja 8. — ²⁾ S:n s. 23. — ³⁾ S:n s. 25 ja 52. — ⁴⁾ S:n s. 25 ja 26.

jossa Muiden kuin kiinteistöosakkeiden osto nimikkeen alaiseksi oli merkitty 50,000 markan suuruinen erä Puhelinosuusia. Viimeiseen, Siirrot rahastoihin nimiseen lukuun luettiin erä siirtoa varten Kulosaaren sillan rahastoon, joka ennen oli sisältynyt kiinteän omaisuuden pääluokan sekalaisten menojen luvun määrärahaan Kulosaaren sillan tulojen käyttö, sekä uudet määrärahat Varaus siirtoa varten käyttörahastoon ¹⁾, 15,000,000 markkaa, ja Varaus siirtoa varten verotasausrahastoon ¹⁾, 5,000,000 markkaa.

Kahdennenkymmenenentoisen pääluokan, Tuloa tuottamattomat pääomamenot, eri lukujen menot, jotka miltei kaikki olivat tarkoitetut yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi, olivat ennen olleet sijoitetut yleisten töiden pääluokkaan, paitsi viimeinen luku, Yleiset varatyöt, johon oli siirretty saman pääluokan Arvaamattomiin tarpeisiin ja varatöihin myönnetty määrärahat. Lukuun Talorakennukset merkityistä menoista kohdistui sairaalain osalle 5,128,000 markkaa, josta 4,583,000 markkaa Kivelän sairaalan hallinto- ja asuntorakennuksen ²⁾ rakennuskustannuksiin, joita varten v. 1934 oli myönnetty 4,200,000 markkaa työttömyyslainan varoista, sekä valtuuston päätöksen mukaisesti 197,000 markkaa edellä mainitun rakennuksen ja uuden sairaspaviljongin välisen yhdyskäytävän ²⁾ teettämiseen ja 188,000 markkaa sen alueen osittaiseksi aitaamiseksi ja eräiden tarpeellisten tasoitustöiden suorittamiseksi sen alueella ²⁾. Lastensuojelun osalle tuli 1,200,000 markkaa Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennuksen töitä varten, opetuslaitosten osalle 49,000 markkaa, sivistystoimen osalle 28,000 markkaa sekä kansanpuistojen osalle 500,000 markkaa Korkeasaaren leijonasuojan rakentamista varten ja 731,295 markkaa korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Toisessa luvussa oli m. m. otettu huomioon Topeliuksenkadun ja Turuntien välisen Stenbäckinkadun osan pohjoisen jalkakäytävän päällystämistä ³⁾, Kivelänsäädun tasoittamista ⁴⁾ ja yhdyntien rakentamista Turuntieltä Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse Haagan kauppalaan, joista viimeksi mainittua työtä varten merkittiin 650,000 markkaa, sekä Lauttasaaren sillan rautaosien ⁵⁾ rakentamista koskevat valtuuston päätökset. Lisäksi lukuun merkittiin Turuntien eräiden osien lopputasoitukseen yhteensä 1,237,000 markkaa, stadionin liittyvien teiden ja kenttien tasoitustöiden jatkamiseen 1,000,000 markkaa, Pääskylänsäädun ja Merisatamanrannan osittaista päällystämistä varten 157,000 markkaa, Pohj. Hesperiankadun Hertan- ja Pasilankadun risteyksessä olevan aukion sekä Myllytien tasoitustöihin 539,000 markkaa, täytemään vastaanottoon 50,000 markkaa sekä Mechelinin- ja Nordenskiöldinkadun ratsastustien rakentamiseen 170,000 markkaa. Kolmanten lukuun merkityistä määrärahoista tuli eri katuihin rakennettavien viemärien, m.m. valtuuston päätösten mukaisesti Kivelänsäätuun ⁴⁾ ja Turuntiehen Kuusitiestä Tilkan siltaan ⁴⁾, kaikkiaan 2,558,000 markkaa, valtuuston rakennettavaksi päättämää kuivatusjohtoa ⁶⁾ varten korttelista n:o 438 Mechelininkadun kokoojajohtoon 75,000 markkaa sekä Nikkilän mielisairaalan puhdistuslaitosta varten 2,105,000 markkaa, Savilan pumppulaitosta ja Rajasaarelle vievää painejohtoa varten 1,000,000 markkaa, Rajasaaren puhdistuslaitoksen mekaanisen puhdistuksen menoihin 7,210,000 markkaa, Kyläsaaren puhdistuslaitoksen lietesäiliön laajentamiseen ja koneiston ostoon yhteensä 2,034,529 markkaa, vanhain betonisten viemäriputkien uusimista

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 40. — ²⁾ S:n s. 24. — ³⁾ S:n s. 26. — ⁴⁾ S:n s. 25. — ⁵⁾ S:n s. 29. — ⁶⁾ S:n s. 27.

varten lasitetuilla saviputkilla 400,000 markkaa sekä rakennustoimiston katurakennusosaston putkivalimon ¹⁾ siirtämiseen Käpylästä Sörnäisten rantatien varrelle 398,000 markkaa. Neljännen luvun menoihin luettiin valtuuston suoritettavaksi päättämää Kaisaniemen urheilukentän tasoitusta ²⁾ varten 177,000 markkaa, erinäisten puistojen ja urheilukenttäin rakentamis- y. m. kustannuksiin 336,000 markkaa, Uunisaarten uimalaitoksen töihin ³⁾ 617,000 markkaa sekä korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista, 126,225 markkaa. Viidennessä luvussa oli hieman korotettuina otettu huomioon määrärahat Hesperian esplanaadin Runebergin- ja Mechelininkadun välisen osan tasointu- ja viimeistelytöitä sekä Merisataman istutustöitä varten sekä merkitty uusia määrärahoja erinäisten puistojen ja aukioiden perustus-, uudistus- ja kunnostamistöitä sekä istutuksia varten yhteensä 842,200 markkaa, josta suurimmat erät 256,000 markkaa ja 200,000 markkaa olivat Arkadian-, Hietaniemen- ja Väinämöisenkatujen kolmion istutuksia sekä Topeliuksenpuiston kirkkotontin ja Kammionkadun välisen osan töiden aloittamista varten. Viimeisen luvun, Yleiset varatyöt, ainoaan, valtuuston määräyksen mukaan käytettävään määrärahaan oli sisällytetty myöskin Lautasaaren sillan maatukia, pilareita y. m. varten tarvittavat varat ⁴⁾.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös, että sellaisia pääluokkiin Tuloja tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Viimeiseen pääluokkaan, velan kuoletuksen käsittävään, järjestyksessä kahdenteenkympmenteenkolmanteen, kuului ent. talousarvioasetelman ensimmäisen, velkain pääluokan lukuun Kuoletukset luetut menoerät, ollen näissä menoissa nyt erotettu ulkomaisessa ja Suomen rahassa maksettavat obligatiolainat, joista jälkimmäisten kuoletukset oli muunneltu Suomen rahaksi lainoja otettaessa vallinneiden valuuttakurssien mukaan, sekä rakensulainat ja velkakirjalainat. Obligatiolainain suhteen on huomattava, että yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi Korot ja lainakustannukset nimisen pääluokan vastaavien kohtien kanssa oli puheena olevaan pääluokkaan tyhjinä merkitty useiden sellaistenkin lainain kuoletusmomentit, joiden kuolettaminen alkaisi vasta v. 1936. Samasta syystä oli pysytetty v:n 1922 lainan ja v:n 1932 toisen lainan kuoletusmomentit, mitkä lainat kokonaisuudessaan oli sanottu irti ja maksettaisiin v:n 1935 lainoilla saaduilla varoilla, sekä velkakirjalainain momentti Vuoden 1935 lainat, jonka kuoletus alkaisi v. 1936.

Tulosäntö. Varsinaisten tulojen ensimmäisen, Yleinen kunnallishallinto nimisen osaston ensimmäiseen, kolmanteen ja neljänteen lukuun Kaupunginhallitus, Verotusvalmistelu ja Sekalaiset tulot oli yhdistetty muutamat tuloerät, jotka aikaisemmin oli luettu sekalaisten tulojen osastoon, ensiksi mainittuun perittäviä oikeudenkäyntikuluja, toiseksi mainittuun kirkkokonttorin suoritettavaa korvausta verotusluettelon jäljennöksestä ja valtion suoritettavaa korvausta verotusvalmistelukunnan huoneiston vuokra-, lämpö- ja valaistuskustannuksista sekä viimeksi mainittuun erinäisiä pienehköjä tuloja, jolloin v:n 1934 talousarvion vastaavasta määrästä oli jaettu yhtä paljon erälle muille momenteille. Järjestyksessä toinen luku, Rahatoimisto, käsitti yhden ainoan, 11,850 markan suuruisen erän, Kannantaprovisiot, joka oli uusi ja arvioitu kertomusvuoden kannannan perusteella.

Toisen, Oikeus- ja järjestystoimi nimisen osaston kolmesta luvusta Ra-

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 47. — ²⁾ S:n s. 27. — ³⁾ S:n s. 32. — ⁴⁾ S:n s. 29.

kennustarkastus, Raastuvanoikeus ja Henkikirjoitus keskimäinen käsitti ent. toisen osaston momentin Menetettyjen sakko-osuuksien vastike ja molemmat muut vastaavasti sekalaisten tulojen osaston momentit Rakennustarkastuskonttorin toimitusmaksut ja Valtion suoritettava korvaus henkikirjoittajan käyttämän huoneiston vuokrasta, lämmöstä ja valaistuksesta.

Palotoimen tulot käsittävän kolmannen osaston alaisiksi oli yhdistetty tulot sairaiden kuljetuksesta ja osa erinäisiä luontoisetuja, jotka ent. talousarvioasetelmassa olivat kuuluneet sekalaisiin tuloihin, sekä 20,000 markaksi arvioitu uusi momentti Sekalaiset tulot.

Neljäs, terveydenhoidon osasto oli pääpiirteittäin muodostettu ent. kolmannen osaston terveydenhoidosta saatavat tulot käsittävästä luvusta. Sen lisäys kohdistui etupäässä uusiin momentteihin Makkaratehtaiden suoritettavat tarkastuskustannusten korvaukset, jolla otettiin huomioon valtuuston päätös¹⁾ kaupungin makkaratehtailta asianomaisten tehtaiden valvojille maksettavista palkkioista kantaman korvauksen merkitsemisestä talousarvioon, ja Muut poliklinikat, joista edellinen käsitti 206,400 markkaa ja jälkimmäinen 30,000 markan edestä potilasmaksuja.

Viidenteen, sairaanhoidon osastoon kuului aivan samat momentit kuin ent. kolmannen osaston lukuun Sairaanhoito.

Kuudenteen köyhäinhoitotulot käsittävään osastoon merkittiin tuloja, jotka aikaisemman talousarvioasetelman mukaan olivat muodostaneet köyhäinhoidon ja lastensuojelutoiminnan osaston luvun Kunnalliskoti ja työlaitos, 2,121,198 markkaa v:n 1934 tulosääntöön merkittyä määrää enemmän. Tämä melkoinen lisäys aiheutui kokonaan köyhien ylläpidon korvauksista, joita nyt laskettiin saatavan 2,400,000 markkaa enemmän kuin kertomusvuonna, koska m. m. tulot vierailta kunnilta oli arvioitu entistä paljon suuremmiksi.

Lastensuojelun osastoon, järjestyksessä seitsemänteen, luettiin köyhäinhoidon ja lastensuojelun osaston lukuun Lastenhuoltolaitokset ennen kuuluneet tulot.

Kahdeksannen, Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisen osaston muodosti yhden ainoan, ennen sekalaisiin tuloihin kuuluneen momentin, Valtionapu työnvälityksestä, käsittävä luku nimeltä Työnvälitystoimisto.

Yhdeksäs osasto, Opetustoimi, vastasi ent. Opetus- ja sivistyslaitokset nimisen osaston lukua Opetuslaitokset. Osaston tuloja lisäsi suuresti entisestään kohonneet valtionapuerät. Kolmeen ensimmäiseen lukuun, Kansakoulut, Työväenopistot ja Ammattiopetuslaitokset, merkittiin uudet luontoisetumomentit, jotka nousivat kansakoulujen kohdalla 160,152 markkaan, työväenopistojen kohdalla 14,256 markkaan ja ammattiopetuslaitosten kohdalla 37,584 markkaan.

Ent. opetus- ja sivistyslaitosten osaston luvusta Sivistyslaitokset muodostetun osaston Sivistystoimi menojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti anoa kaupunginorkesterille v. 1935 500,000 markan suuruisia valtionapua.

Yhdenmentoista osaston, Kiinteistöt, pääpiirteissään ent. kiinteän omaisuuden osaston mukaisen, luku Kiinteistötoimisto käsitti samat momentit kuin saman niminen entinen. Luvussa Maatalousosasto oli erotettu ent. Maatalousosaston hoitamat tilat nimisestä momentista uusi 286,000 markkaa käsittävä momentti Vuokralle annettujen tilojen vuokramaksut ja muodos-

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 43.

tettu Rakennusten sekä myynti- ja toripaikkojen tuottamat vuokrat nimestä ent. luvusta luvut Kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokrat sekä Myynti- ja toripaikkojen vuokrat. Edellisen luvun tulojen huomattava lisäannos johtui virastovuokrien uudesta järjestelystä. Ent. luvun Erinäiset vuokrat momentista, joka käsitti kadun erilleen aitaamisesta rakennustarkoituksiin kertyvät tulot, ja uudesta momentista Autoasemien puhelinmaksut, jolle merkittiin 80,000 markkaa, muodostui nykyinen luku Erinäiset vuokrat y. m. tulot. Ennen esiintymättömänä merkittiin luvun ensimmäisen nimikkeen, Kansanpuistot, kohdalle uusi momentti Uunisaaren merikylpylä, minkä laitoksen arvioitiin tuottavan 20,000 markkaa.

Kahdennessatoista osastossa, Yleiset työt, oli pysytetty ennallaan aikaisemman talousarvioasetelman yleisten töiden osaston luku Istutukset sekä muodostettu toinen luku, Voitot ja korvaukset suoritetuista töistä, edellä mainitun osaston Sekalaista nimisen luvun momentista Korvaus Hämeentien kunnossapidosta ja momenteista Valtionapu teiden ylläpitämisestä sekä Sekalaiset tulot, jotka oli muutettu Valtionapu teiden kunnossapidosta ja Voitot tilaustöistä nimisiksi. Viimeiseen lukuun, Erinäiset tulot, sisältyi edellä mainittuun lukuun Sekalaista luettujen luontoisetujen lisäksi uusia tuloja vuorista 10,000 markkaa, sekalaista 3,000 markkaa ja korvauksia rakennustöistä 10 yleiskustannuksista 3,728,970 markkaa.

Puhtaanapitotulot käsittävään kolmanteentoista osastoon luettiin lisäten siihen eräitä uusia momenteja samat tulot kuin sitä vastaavaan ent. osastoon Puhtaanapitolaitos, tehden tällöin miltei jokaisen momentin nimitykseen joku pieni muodollinen parannus. Kokonaan uudet erät olivat nimeltään Valtiolle kuuluvien tieosuuksien puhtaanapito, Kaupungin katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito ja Satama-alueen puhtaanapito ja käsittivät ne vastaavasti 5,600 markkaa, 4,940,000 markkaa ja 1,536,400 markkaa.

Neljästoista, satamain osasto muodostui siten, että siihen oli siirretty aikaisemman talousarvioasetelman tuloa tuottavain oikeuksien osaston luku Satamat kokonaisuudessaan lisäten siihen viimeisenä momenttina automaattipuhelimista saatavat tulot.

Viidennessätoista osastossa arvioitiin teurastamon tuloja kertyvän 3,188,640 markkaa, kun niitä sitä vastoin oli sisältynyt kertomusvuoden erinäisten liikelaitosten osaston toiseen lukuun, Teurastamo, 4,059,440 markkaa. Vähennykset oli tehty ottaen huomioon kertomusvuoden todelliset tulot, jotka olivat melkoisesti pienemmät kuin kyseisen vuoden talousarvioon merkityt.

Keskuskeittolan tulot sisältävässä kuudennessatoista osastossa, joka vastasi ent. pääluokan Erinäiset liikelaitokset ensimmäistä lukua, Keskuskeittola, oli myöskin havaittavissa melkoinen arvioitujen tulojen vähennys.

Seitsemännentoista osaston, Teknilliset laitokset, ent. kuudennen osaston, Vesijohtolaitoksen luvun momentit Yleisten vesipostien vedenkulutus, hoito, kunnossapito y. m. ja Satamien vedenkulutus, hoito ja kunnossapito y. m. oli saatu yhdistämällä edelliseen ent. momentit Korvaus vedenkulutuksesta yleisistä vesiposteista ja Korvaus yleisten vesipostien hoidosta ja kunnossapidosta y. m. ja jälkimmäiseen momentit Korvaus vedenkulutuksesta satamissa ja Korvaus satamapostien hoidosta ja kunnossapidosta. Muutamien muiden momenttien otsakkeisiin oli myös tehty joitakin muodollisia muutoksia. Ottaen huomioon laitoksen sekä tulot että menot havaittiin sen talousarviossa kertomusvuonna ylijäämää 7,604,141 markkaa. Uutena momenttina sisältyi kaasulaitoksen lukuun 170,000 markkaa satamavalaistuksen

tuloja. Luvun momentti Katuvalaistus oli yhdistetty ent. momenteista Katuvalaistuksen korvaus ja Katuvalaistus, hoito ja kunnossapito; parin muunkin momentin otsakkeita oli hieman paranneltu. Laitoksen ylijäämä oli 4,958,094 markkaa. Kolmannen ja viimeisen luvun, Sähkölaitos, virta- y. m. tulot oli arvioitu ottaen huomioon viime aikoina havaittava kehitys, joka johti n. s. normaalien valo- ja voimatariffien käytön vähenemiseen ja erilaisten muiden kuluttajille edullisten tariffien käytön lisääntymiseen. Tämänkin luvun joidenkin momenttien otsakkeita oli hieman paranneltu muodollisesti muuttaen samalla jonkun verran niiden järjestystäkin. Uutena momenttina oli samoin kuin kaasulaitoksen tulojen kohdalla siinäkin Satamavalistus niminen, jolla laskettiin kertyvän 272,500 markkaa. Sähkölaitoksen tuottama nettomäärä oli tällöin 34,013,983 markkaa. Teknillisten laitosten tulojen yhteinen ylijäämä nousi edellä mainitun mukaisesti 46,576,218 markkaan.

Sekalaisten yleisten tulojen osastoon, järjestyksessä kahdeksanteentoista, oli jäänyt vain kaksi sitä vastaavan ent. sekalaisten tulojen osaston momenteista, jotka oli hajoitettu moneen eri osastoon. Jäljelle jääneiden tuloerien, Kulosaaren sillan siltamaksut ja Helsingin kaupungin työlaitosten myyntiaitta ohella luettiin osastoon uusina momenteina sekalaisia tuloja 50,000 markkaa ja Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennuksen teettämistä varten saatava valtionapu, 600,000 markkaa. Lisäksi on otettava huomioon, että koska sääntöpalkkaisten virkain palkat nyt laskettiin vähentämättöminä, jäi entiseen vastaavaan osastoon edellisinä vuosina sisältynyt niiden vähennyksen tuloerä nyt kokonaan pois.

Yhdeksänteenosaista osastoon, Korot ja osingot, sisältyi ensimmäisenä lukuna, Korot, v:n 1934 tulosäännön osaston Lainat ja korot saman niminen toinen luku, lukuunottamatta osakkeiden osinkomomenttia, joka oli jaoiteltuina eri yhtiöiden maksamiin osinkoihin erotettu toiseksi luvuksi, Osingot, sekä neljäntenä lukuna ent. kolmas luku, Sekalaista, Erinäiset tulot nimisenä. Kolmas luku, Teknillisten laitosten pääoma-arvon korot, oli uusi, käsittäen kyseiset määrät, jotka oli menopuolella merkitty kunkin laitoksen kohdalle, eri laitosten mukaan jaoiteltuina. Helsingin makasiiniosakeyhtiön lainan korko oli valtuuston päätöksen¹⁾ mukaisesti v. 1934—36 merkitty 7%:ksi.

Kahdenteenkymmenenteen osastoon, Verot, luettiin tuloeria, jotka olivat kuuluneet ent. talousarvioasetelman useampiin eri kohtiin. Sen ensimmäisen luvun, Erinäiset verot, muodostivat tuloa tuottavain oikeuksien osaston ensimmäisen, Erinäiset verot nimisen luvun tuloerät sekä köyhäinhoidon ja lastensuojelutoiminnan osaston Verot nimisen luvun ainoa tuloerä Perunkirjoitusprosentit. Toisen luvun, Veronlisäykset, muodosti tuloa tuottavain oikeuksien osaston luvun Sekalaista momentti Veronlisäystä kannanta-ajan jälkeen maksetuista kunnallisveroista muutettuna Veronlisäystä kannanta-ajan jälkeen maksetuista veroista nimiseksi. Viimeinen luku, Kunnallisverot, oli muodostanut aikaisemman talousarvioasetelman osaston Verotus.

Pääomatulojen ryhmän, jonka muodostivat kaksi viimeistä osastoa, ensimmäiseen osastoon, järjestyksessä kahdenteenkymmenenteen ensimmäiseen, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, luettiin ensimmäisenä lukuna teknillisten laitosten arvon kuoletukset, jotka ovat olleet puheena jo mainittujen laitosten menojen kohdalla, 23,290,000 markaksi arvioiduin määrin. Toiseksi luvuksi, Tulot kaupungin omaisuuden myynnistä, oli yhdistetty ent. kiinteän omaisuuden osaston Tontinlunastukset nimisen luvun ainoa

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 39.

momentti Tonttien myynti nimisenä, sekä momentti Hautapaikkamaksut, ent. sekalaisten tulojen osaston momentti Hautapaikkamaksuja.

Pääomatulojen jälkimmäinen ja koko tulosäännön kahdeskymmenes-toinen eli viimeinen osasto, Lainavarat, sisälsi lainain ja korkojen osaston lukuun Lainat ennen kuuluneet tulot yhteen ainoaan lukuun Osoitukset lainavaroista merkittyinä. Siinä valtuusto osoitti alla mainitut määrärahat:

V:n 1922 ja 1924 lainain sekä v:n 1932 ensimmäisen, v:n 1933 toisen, v:n 1933 kolmannen ja v:n 1934 toisen lainan käyttämättä jääneistä varoista: Aktiebolaget Gräsviksgatan 5 osakeyhtiön osakkeiden

ostoon	Smk	1,767,000: —
Talin kartanon ostoon	»	2,000,000: —
Valtion ja kaupungin välistä tilusvaihtoa varten	»	5,796,943: —
Ostetun Lapinlahdenkadun talon ja tontin n:o 10 osamaksua varten	»	1,000,000: —
Länsisataman rakennustöiden jatkamiseen	»	2,425,000: —
Yhteensä Smk		12,988,943: —

V:n 1934 ensimmäisestä lainasta:

Vanda-puistokylä osakeyhtiön ja Malmin kalkkihiekkä-

tiilitehdas osakeyhtiön osakkeiden ostoon	Smk	10,410,000: —
Tomtbackan, Nackbölen ja Långforsin tilain ostoon ..	»	9,000,000: —
Filppus nimisen tilan erään osan ostoon	»	500,000: —

Yhteensä Smk 19,910,000: —

Kaikkiaan Smk 32,898,943: —

Tulosääntöön merkittiin kertomusvuoden säästönä 57,000,000 markkaa, mistä käytettäisiin 37,000,000 markkaa talousarvion tasaukseen sekä varattiin 15,000,000 markkaa siirtoa varten käyttörahaan ja 5,000,000 markkaa siirtoa varten verotasausrahaan.

C. Muut asiat.

Pohjoismaiden yhdyspankin uudisrakennus. Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiön ilmoitettua muuttaneensa II kaupunginosan kortteliin n:o 32 suunnittelemansa uudisrakennuksen aikaisempia piirustuksia ¹⁾ siten, että pihan puoleinen ylin kerros jätettäisiin kokonaan rakennussuunnitelmasta pois, ja tiedusteltua, millä ehdoin kaupunki suostuisi rakennuksen rakentamiseen tällä tavoin, kaupunginvaltuusto vahvisti ²⁾ pankin kaupungille edellä mainitusta uudisrakennuksesta suoritettavan korvauksen 20,000 markan yksikköhinnan mukaan huoneelta 460,000 markaksi, mikä olisi suoritettava viimeistään v:n 1935 huhtikuun 1 p:nä.

Tyytymättömänä tähän päätökseen pankkiyhtiö rakennusjärjestyksen 50 §:n 2 kohdan nojalla alisti asian sisäasiainministeriön ratkaistavaksi, huomauttaen valituskirjelmässään, että koska se jo ennestään oli saanut nauttia suurempaa kuin voimassa olevan rakennusjärjestyksen sallimaa rakennuskorkeutta, ylittäen yhtiön talon Fabianinkadun puoleinen eteläosa rakennusjärjestyksen salliman korkeuden siten, että rakennusjärjes-

¹⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 108. — ²⁾ Kvsto 11 p. huhtik. 17 §.